

Enhed
Valgheden

Sagsbehandler
Christine Boeskov

Koordineret med

Sagsnr.
2019 - 3009

Doknr.
103784

Dato
19-06-2019

Redegørelse for gennemgangen af stemmesedlerne og valgboøgerne m.v. ved Europa-Parlamentsvalget den 26. maj 2019

Den gennemgang af stemmesedlerne og valgboøgerne, der er foretaget i forbindelse med den endelige opgørelse af valget, har givet Danmarks Statistik og Økonomi- og Indenrigsministeriet anledning til nedenstående bemærkninger om stemmesedlerne (1), valgboøgerne (2), de ugyldige stemmesedler (3) og brevstemmer, der ikke er taget i betragtning m.v. (4). Endvidere har ministeriet fundet det relevant at oplyse Folketinget om sammenblanding af brevstemmer til Europa-Parlamentsvalg og folketingsvalg (5) og om optagelse af herboende EU-borgere på valglisten (6).

Som bilag 1 vedlægges en opgørelse af brevstemmer og ugyldige stemmer, jf. afsnit 3 og 4. Som bilag 2 og 3 vedlægges eksempler på Økonomi- og Indenrigsministeriets underretningsbreve til herboende EU-borgere.

1. Stemmesedlerne

De nærmere regler om *stemmesedlernes indhold og udformning* er i henhold til § 24, stk. 4, i lov om valg af danske medlemmer til Europa-Parlamentet (lovbekendtgørelse nr. 140 af 7. februar 2019) fastsat i Økonomi- og Indenrigsministeriets bekendtgørelse nr. 1122 af 15. oktober 2014 om stemmesedler til brug ved Europa-Parlamentsvalg.

Reglerne om stemmesedlerne er ændret en smule i forhold til de regler, der fandt anvendelse ved Europa-Parlamentsvalget den 25. maj 2014. Ændringen består navnlig i, at afkrydsningsrubrikken (☐) skal placeres til venstre for hvert partinavn og hvert kandidatnavn, hvor den ved valget i 2014 skulle placeres til højre herfor. Tilsvarende bestemmelser er indført for stemmesedlerne til kommunale og regionale valg samt til folketingsvalg. Ministeriet orienterede Folketingets Udvalg til Valgs Prøvelse herom den 17. oktober 2014 forud for udstedelse af de nævnte bekendtgørelser.

Økonomi- og Indenrigsministeriet har i lighed med ved de tidligere Europa-Parlamentsvalg ladet fremstille et forlæg til stemmesedlen til brug for valgbestyrelserne ved trykning af stemmesedlerne. Ministeriet fremsendte den 1. maj 2019 til valgbestyrelserne et forlæg til stemmesedlen i PDF- og InDesign-formater. Ministeriet fremkom samtidig med nogle praktiske bemærkninger om udformningen af stemmesedlerne, herunder om mindstemålene for afkrydsningsrubrikkerne.

Som følge af nogle mindre opsætningsmæssige unøjagtigheder fremsendte Økonomi- og Indenrigsministeriet den 3. maj 2019 et nyt forlæg til stemmesedlen til valgbestyrelserne. Alle valgbestyrelser på nær valgbestyrelsen for Fyns Storkreds, 4. kreds, Assens, og Østjyllands Storkreds, 5. kreds, Djurs, har benyttet det reviderede stemmeseddelforlæg.

Stemmesedlerne er derfor af helt ensartet udformning, bortset fra anførelsen af navnet på opstillingskredsen i øverste højre hjørne.

Stemmesedlerne for Bornholms Storkreds, 2. kreds, Aakirkeby, er stemmesedlerne udformet på baggrund af det reviderede forlæg, men stemmesedlerne er dog i venstre side skåret meget tæt på afkrydsningsrubrikkerne.

De nævnte fejl må efter ministeriets opfattelse imidlertid betegnes som ubetydelige fejl, der ikke kan have haft indvirkning på stemmeafgivningen.

Den 15. maj 2019 modtog Økonomi- og Indenrigsministeriet en henvendelse fra en medarbejder i Det Konservative Folkeparti, som var blevet kontaktet af et trykkeri, som fremstillede stemmesedler for valgbestyrelsen for Nordjyllands Storkreds, 6. kreds, Mariagerfjord. Trykkeriets henvendelse var vedlagt. Trykkeriet oplyste, at der i forbindelse med fremstillingen af stemmesedler til den pågældende kreds var sket en fejl, som bevirkede, at der måtte fremstilles nye stemmesedler. Fejlen bestod i, at der i stedet for bogstavet "ć" i navnet på kandidaten for Det Konservative Folkeparti "Dino Selimović" var en udfyldt afkrydsningsrubrik. Fejlen var opstået som følge af, at dette specialtegn ikke er tilgængeligt i alle fonte (skrifttyper).

Det blev oplyst, at fejlen ikke kunne ses i trykkeriets korrekturfil, som valgbestyrelsen godkendte, men alene på de trykte stemmesedler. Valgbestyrelsen fik ikke et prøvetryk af en stemmeseddel til godkendelse, men godkendte stemmesedlen ud fra korrekturfilen. Trykkeriet havde over for Det Konservative Folkeparti rejst bekymring om, hvorvidt denne fejl kunne være sket andre steder i landet.

Økonomi- og Indenrigsministeriet udsendte samme dag på baggrund af henvendelsen en meddelelse til alle valgbestyrelser om problemstillingen.

Ministeriet anførte bl.a., at ministeriet forventede, at valgbestyrelsen læser grundig korrektur på stemmesedlen og om nødvendigt får lavet et eller flere prøvetryk af stemmesedlen, inden den trykkes. Der var ikke tale om fejl i de fremsendte filer, men der skulle udvises særlig opmærksomhed ved evt. ændring af fonten.

2. Valgbøgerne

Valgbøgerne er gennemgået af Danmarks Statistik for Økonomi- og Indenrigsministeriet. Ved gennemgangen af valgbøgerne er der i nogle få tilfælde konstateret forskellige sammentællingsfejl m.v., der alle har kunnet berigtiges efter telefonisk henvendelse til de pågældende valgbestyrelser.

2.1. Indhold, udformning og indsendelse

Alle valgbestyrelser benytter KMD A/S' valgopgørelsessystem, hvorfra valgbestyrelsen kan udskrive sin valgbog med bilag.

Alle valgbestyrelser har således via KMD A/S' valgopgørelsessystem elektronisk overført de dele af selve valgbogen, der kan overføres elektronisk, til Danmarks Statistik, sammen med bilaget med opgørelsen pr. afstemningsområde af personlige stemmer og partistemmer. Valgbestyrelserne har endvidere indsendt en papirudgave af selve valgbogen via sikker e-post til både Danmarks Statistik og Økonomi- og Indenrigsministeriet. Det nævnte bilag til valgbogen er alene indsendt elektronisk.

Ved kontrollen af, at indholdet af den elektroniske valgbog er identisk med indholdet af papirvalgbogen, er det i alle tilfælde konstateret, at dette var tilfældet.

Det kan endelig tilføjes, at det af valgbøgerne fremgår, at antallet af afstemningsområder/afstemningssteder siden folketingsvalget i 2015 er reduceret fra 1.389 til 1.384.

2.2. Fejl og mangler bortset fra fejl vedrørende kandidaternes stemmetal

Ved gennemgangen af valgbøgerne blev der i fire valgbøger konstateret fejl på side 9 vedrørende ikke rettidigt modtagne brevstemmer. Tallene angivet i valgbøgerne så meget høje ud, og de ansvarlige valgbestyrelser meddelte efter telefonisk henvendelse, at der var tale om fejl. Der blev i alle tilfælde indsendt en ny korrekt udgave af side 9.

I mange tilfælde har der været et højt antal brevstemmer, der er rettidigt modtagne, men som ikke kunne komme i betragtning af andre grunde. Der var i alt 1.981 brevstemmer, der ikke kom i betragtning, mod 1.037 ved Europa-Parlamentsvalget i 2014. Det skal bemærkes, at der i samme periode har været en stigning i antallet af brevstemmer, der blev taget i betragtning, fra 135.862 til 234.525. Andelen af brevstemmer, der ikke er taget i betragtning, i forhold til antallet af brevstemmer, der blev taget i betragtning, er derfor kun steget noget fra 0,76 pct. i 2014 til 0,84 pct. i 2019. Vedrørende brevstemmer, der var rettidigt modtagne, men som ikke kunne komme i betragtning, har Danmarks Statistik ved opkald til kredsene fået forklaringer, der kan kategoriseres på samme måde, og som skyldes en kombination af en større andel brevstemmer, og at det har været muligt at brevstemme til både Europa-Parlamentsvalg og folketingsvalg samtidig. De hyppigste årsager er, at den foreskrevne fremgangsmåde ved stemmeafgivning ikke har været fulgt, eller at der ikke har været anvendt det brevstemmemateriale, som økonomi- og indenrigsministeren har tilvejebragt. Det inkluderer, at der har manglet underskrift fra henholdsvis borger eller myndighed, samt at stemmeseddel til folketingsvalg har været udleveret i stedet for stemmeseddel til Europa-Parlamentsvalg. Derudover er de mest hyppige tilfælde, at borgeren ikke har været optaget på valglisten, eller at borgeren har afgivet mere end én brevstemme.

I en enkelt elektronisk valgbog blev der konstateret fejl i stemmeseddelregnskabet. I Sjællands Storkreds, 12. kreds, Slagelse, afstemningsstedet Havrebjerg, var der indtastet et forkert tal i feltet ”Udleverede stemmesedler ifølge valglisten”. Feltet findes ikke i papirvalgbogen. Tallet er blevet korrigeret i den elektroniske valgbog og indsendt til Danmarks Statistik igen.

2.3. Fejl vedrørende kandidaternes stemmetal

Ved den talmæssige revision af valgbogen kan det ikke kontrolleres, hvorvidt de personlige stemmetal, der er anført for de enkelte kandidater, er korrekte, herunder at der ikke er sket ombytning af personlige stemmetal eller lignende. Som et supplement til den talmæssige revision foretager Danmarks Statistik derfor i et vist omfang en kritisk revision bestående i, at man sideløbende med den talmæssige revision gennemgår tallene for de personlige stemmer for at vurdere, om de forekommer rigtige ud fra kandidaternes placering på stemmesedlen i den pågældende opstillingskreds, kandidatens bopæl m.v. En sådan vurdering er i sagens natur af overordnet karakter og skal foretages inden for de snævre tidsrammer, der gælder for valgopgørelsen.

Siden folketingsvalget i 2001 har der ved gennemgangen af valgbøgerne været anvendt et analyseværktøj, som kan afdække, om der er variationer i personlige stemmetal, der er atypiske, og som derfor eventuelt kan være udtryk for, at der er fejl vedrørende de personlige stemmer (stemmeandelsafvigelsesindikator).

Der var et enkelt tilfælde, hvor de nærmere undersøgelser medførte, at opstillingskredsen erkendte, at der var sket ombytning af stemmetal. Det drejer sig om

- 1) Østjyllands Storkreds 11. kreds, Hedensted, afstemningsstedet Tørring, hvor der var anledning til at undersøge stemmetal for kandidater for V. Venstre – Danmarks Liberale Parti, idet Bergur Løkke Rasmussen havde fået mange stemmer, mens Søren Gade havde fået få, sammenlignet med stemmetallene i hele opstillingskredsen. I forbindelse med undersøgelsen er stemmerne for kandidater for V. Venstre – Danmarks Liberale Parti talt om, og der er konstateret fejloptælling, der vedrører 5 kandidater.

De personlige stemmetal er blevet rettet, således at de korrekte tal indgår i valgopgørelsen. Der er indsendt ny valgbo, og rettelsen er også blevet gennemført i de elektroniske valgbøger.

I alt har fem kandidater fået korrigeret deres stemmetal som følge af ombytninger af stemmetal, som blev opdaget i forbindelse med Danmarks Statistiks revision.

For V. Venstre – Danmarks Liberale Parti fik Bergur Løkke Rasmussen, Charlotte Munch og Casper Pedersen nedjusteret deres stemmetal med henholdsvis 110, 2 og 2 stemmer, mens Asger Christensen og Søren Gade fik opjusteret deres stemmetal med henholdsvis 44 og 70 stemmer.

De fundne fejl har i intet tilfælde haft betydning for hverken kandidatudvælgelsen eller den rækkefølge, hvori kandidaterne er valgt. Heller ikke stedfortræderrækkefølgen er blevet påvirket for nogen af de involverede partier.

2.4. Berigtigelse vedrørende kandidaternes stemmetal

Efter godkendelse af Sjællands Storkreds, 1. kreds Lolland, har valgbestyrelsen indsendt en revideret valgbo. Rettelsen vedrører V. Venstre – Danmarks Liberale Parti, hvor 8 stemmer ved på afstemningsstedet Askø en fejl var påført som listestemmer i stedet for som personlige stemmer for Linea Søgaard-Lidell. Berigtigelsen har medført, at Linea Søgaard-Lidell har fået opjusteret sit stemmetal med 8.

Berigtigelsen har ikke haft betydning for hverken kandidatudvælgelsen eller den rækkefølge, hvori kandidaterne er valgt. Heller ikke stedfortræderrækkefølgen er blevet påvirket for det involverede parti.

2.5. Lodtrækninger

Der har ikke været nogen lodtrækninger i forbindelse med dette valg, da ingen kandidater for et parti med valgte kandidater har opnået helt samme stemmetal som en anden kandidat for samme parti.

2.6. Bemærkninger i valgbøgerne

2.6.1. *Indledning*

I 70 valgbøger er der gjort bemærkninger om valgets forberedelse, afstemningens gennemførelse på valgdagen, om mere væsentlige stemmeforskydninger ved fintællingen i forhold til optællingen på valgaftenen, om mulige forklaringer på uoverensstemmelser i stemmesedelregnskabet m.v. I 22 valgbøger var der ingen bemærkninger.

Blandt de tilførte bemærkninger til valgbøgerne skal særligt fremhæves følgende:

2.6.2. *Oplysning om fødselsdato*

I valgbøgerne for en række kredse, som fremgår nedenfor (Østerbro, Næstved, Roskilde, Skive, Silkeborg Syd og Himmerland), er der bemærkninger om, at vælgere har

kommenteret eller protesteret over at skulle oplyse deres **fødselsdato** til valglisteføreren. Nogle steder har vælgere forladt afstemningsstedet uden at stemme af denne grund.

Økonomi- og Indenrigsministeriet kan i den forbindelse oplyse, at det siden en lovændring, der trådte i kraft 1. januar 2013 (lov nr. 1252 af 18. december 2012), har været et krav, at vælgeren skal oplyse sin fødselsdato. Kravet indførtes for at højne sikkerheden af identifikationen af vælgeren. Efter folketingsvalglovens § 47, 4. pkt., skal valglisteføreren således forlange, at vælgeren giver oplysning om sin fødselsdato.

Det bemærkes desuden, at antallet af kredse, hvor disse episoder har fundet sted (6), baseret på oplysningerne i valgbøgerne er lidt lavere end ved Europa-Parlamentsvalget i 2014 (10), folketingsvalget i 2015 (9) og det senere afholdte folketingsvalg den 5. juni 2019 (9).

2.6.3. Anvendelse af røde skriveredskaber

I valgbøgerne for nogle få kredse, som fremgår nedenfor (Vordingborg, Næstved og Viborg Øst), er der bemærkninger om, at vælgere har kommenteret eller udtrykt utilfredshed med, at der blev stillet røde kuglepenne eller farveblyanter til rådighed til brug for udfyldelse af stemmesedlen i stemmerummet.

Økonomi- og Indenrigsministeriet skal i den forbindelse oplyse, at det fremgår af ministeriets vejledning om afholdelse af folketingsvalg, at stemmerum skal være indrettet sådan, at der er det nødvendige udstyr i hvert stemmerum for, at vælgerne kan afgive deres stemme (skriveplade og blyant eller andet egnet skriveredskab). Det fremlagte skriveredskab behøver ikke være en blyant eller sort eller blå kuglepen, men må godt have en mere synlig farve, f.eks. rød, hvis kommunalbestyrelsen for eksempel måtte vurdere, at det vil lette stemmeoptællingen, hvis afkrydsningens farve således var mere tydelig.

2.6.4. Bemærkninger om brevstemmer

I enkelte valgbøger er der bemærkninger om problemer med brevstemmer, herunder problemer som følge af sammenblanding af brevstemmemateriale til Europa-Parlamentsvalg og folketingsvalg. Herom henvises til afsnit 5.

2.6.5. Optagelse af EU-borgere på valglisten på baggrund af tro- og loveerklæring

Valgbøgerne for alle ni opstillingskredse i Københavns Kommune (Københavns Storkreds, 1.-9. kreds), indeholder på side 4 bemærkninger om følgende: 1) EU-borgere henvender sig på valgstedet og oplyser, at de har stemt ved Europa-Parlamentsvalget i 2014 og påstår, at de burde have været optaget på valglisten automatisk. 2) EU-borgere henvender sig på valgstedet og oplyser, at de har søgt om optagelse på valglisten, men fremgår ikke af valglisten. 3) Mange EU-borgere henvender sig, fordi de vil stemme, men har ikke søgt om optagelse på valglisten. Enkelte EU-borgere er optaget på valglisten efter grundig undersøgelse og underskrift på tro- og loveerklæring. Københavns Kommune påregner klager vedrørende pkt. 1, 2 og 3.

Tilsvarende bemærkninger er gjort på side 5 i de fleste af valgbøgerne i disse kredse med nærmere angivelse af de afstemningssteder, hvor episoderne fandt sted.

Således fremgår det af valgbøgerne i fire af disse kredse (Indre By, Nørrebro, Brønshøj og Valby), at der i kredsen blev optaget EU-borgere på valglisten på baggrund af en tro- og loveerklæring.

Økonomi- og Indenrigsministeriet har anmodet valgbestyrelsen i kredsene beliggende i Københavns Kommune om en redegørelse, herunder om, hvilke undersøgelser der blev foretaget for at verificere, om borgeren havde valget, og hvor mange borgere der blev optaget på valglisten efter den beskrevne fremgangsmåde.

Københavns Kommune har bl.a. oplyst følgende i en redegørelse af 5. juni 2019:

”Københavns Kommunes redegørelse

Københavns Kommune fik i forbindelse med Europa-Parlamentsvalget den 26. maj 2019 mange henvendelser fra EU-borgere – både telefonisk og fysisk på valgstederne – der ønskede at blive optaget på valglisten.

Langt hovedparten af henvendelserne drejede sig om EU-borgere, der ikke havde ansøgt herom inden for fristens udløb den 23. april 2019, og som samtidig oplyste, at de ikke havde modtaget det orienteringsbrev, som Økonomi- og Indenrigsministeriet sendte ud til samtlige EU-borgere bosiddende i Danmark. Herudover var der en del henvendelser fra EU-borgere, der oplyste, at de tidligere havde stemt til Europa-Parlamentsvalget i 2014.

I langt hovedparten af disse henvendelser fandt Københavns Kommunes Folkeregister det ikke for godtgjort, at der var grundlag for at optage de pågældende personer på valglisten. Nogle få af disse personer valgte efterfølgende at klage til Økonomi- og Indenrigsministeriet, som har håndteret klagerne.

I 13 sager optog Folkeregisteret personerne på valglisten ved Europa-Parlamentsvalget, fordi der ved nærmere undersøgelse fandtes grundlag herfor.

To personer havde allerede valget, men var ved en fejl ikke blevet optaget på valglisten tidligere.

Otte personer oplyste, at de havde ansøgt om optagelse på valglisten inden fristens udløb den 23. april 2019. I disse sager undersøgte Københavns Kommunes Folkeregister, om personen havde haft ophold i Danmark (og København) på tidspunktet for forrige Europa-Parlamentsvalg i 2014 og anmodede om kvittering for fremsendelse af ansøgning om optagelse, og bad borgeren om at udfylde en tro- og loveerklæring, se vedhæftede bilag.

Endelig var der tre personer, som havde haft bopæl i Danmark i mange år, som insisterede på, at de havde stemt ved sidste Europa-Parlamentsvalg. Ved nærmere undersøgelse kunne dette ikke udelukkes, hvorfor Københavns Kommunes Folkeregister efter grundig undersøgelse besluttede at optage disse tre personer på valglisten.”

Københavns Kommune har samtidig fremsendt et eksempel på en tro- og loveerklæring med følgende ordlyd:

”Tro og love-erklæring

Valgsted:

- Navn:
- CPR.nr:
- Adresse i Danmark:
- Postnummer:
- By:

- Seneste adresse i hjemlandet:
- Har du tidligere været optaget på valglisten til Europa-Parlamentsvalget i dit hjemland:

Jeg erklærer herved på tro og love, at jeg har ansøgt om optagelse på valglisten til Europa-Parlamentsvalg den 26. maj 2019 inden ansøgningsfristens udløb den 23. april 2019.

Dato:

Underskrift:"

Økonomi- og Indenrigsministeriet bemærker, at optagelse af EU-borgere på valglisten på valgdagen på baggrund af en tro- og loveerklæring ikke er i overensstemmelse med valglovgivningen. For en nærmere gennemgang af retsgrundlaget for optagelse af herboende EU-borgere på valglisten henvises til afsnit 6.

Således følger det af valglovgivningen, dels at de pågældende EU-borgere rettidigt skulle have ansøgt om optagelse på valglisten, dels at kommunen senest 15 dage før valgdagen skulle have truffet afgørelse om optagelse på valglisten. Ved dette valg var fristen for kommunens afgørelse 16 dage før valgdagen, dvs. fredag den 10. maj 2019, da 15.-dagen faldt på en lørdag.

Fristerne for ansøgning henholdsvis afgørelse er fastsat således, at kommunen har passende tid til at træffe afgørelse, og at Økonomi- og Indenrigsministeriet har tid til at udveksle oplysninger med de respektive medlemsstater.

Økonomi- og Indenrigsministeriet har derimod ingen bemærkninger til, at en EU-borger, der kan dokumentere, at vedkommende rettidigt har ansøgt om optagelse på valglisten, men hvor der som følge af administrative fejl hos kommunen enten ikke er truffet afgørelse rettidigt eller ikke er sket registrering af afgørelsen i CPR, manuelt optages på valglisten. Der vil i sådanne tilfælde være tale om fejl hos myndighederne, som ikke skal komme vælgeren til skade.

Der henvises i øvrigt til afsnit 6.

2.6.6. Bemærkninger i de enkelte valgboøger

Gennemgangen af valgboøgerne for alle kredse viser, at problemet med herboende EU-borgere, der ikke var optaget på valglisten, navnlig var aktuelt i hovedstadsområdet, men også opstod enkelte andre steder. I alt 26 kredse har bemærkninger i valgboøgerne om EU-borgere.

Ud over bemærkninger vedrørende EU-borgere, der ønskede at stemme trods manglende optagelse på valglisten, er der bemærkninger om nedenstående forhold i valgboøgerne i Københavns Storkreds. For de øvrige kredse er også bemærkninger om EU-borgere medtaget i nedenstående opregning.

Valgbogen for Københavns Storkreds, 1. kreds, Østerbro, indeholder på side 5 en bemærkning om, at en vælger mødte op for at stemme, men havde brevstemt, hvilket blev forevist vælgeren, at en bom var nede og forhindrede en vælger med handicap i at køre helt op til valgstedets indgang i bil, at en førstegangsvælger ved en fejl ikke var optaget på valglisten og blev optaget, og at en vælger ikke vil oplyse fødselsdato og forlod valgstedet uden at have stemt. På side 27 er der en bemærkning om, at det ved fintællingen blev opdaget, at der i de indberettede stemmetal fra valgaftenen ikke var

indregnet brevstemmer fra kredsen. De opgjorte tal på valgaftenen var derfor kun for antallet af fremmødte vælgere. Brevstemmer udgjorde 871 gyldige stemmer.

Valgbogen for Københavns Storkreds, 2. kreds, Sundbyvester, indeholder på side 5 en bemærkning om, at en dansk statsborger bosat i udlandet ville stemme, men ikke havde søgt om optagelse på valglisten, at flere vælgere havde brevstemt og også ville stemme på valgdagen, at vælgere mødte op på forkert valgsted pga. ændring i afstemningsområde og blev henvist til korrekt valgsted, og at en mands adresseændring ikke var registreret, og han ikke kunne stemme på valgstedet, som han selv mente, at han tilhørte.

Valgbogen for Københavns Storkreds, 3. kreds, Indre By, indeholder på side 5 en bemærkning om, at der på to valgsteder (formentlig) blev udleveret to stemmesedler ved en fejl, at to vælgere henvendte sig på forkert valgsted, at en vælger havde brevstemt, men også ville stemme på valgdagen, og at en islandsk statsborger blev optaget på valglisten.

Københavns Kommune har efterfølgende over for Økonomi- og Indenrigsministeriet oplyst, at der for så vidt angår den islandske statsborger var tale om, at den pågældendes danske statsborgerskab ved en fejl ikke var registreret i CPR-registret som dansk statsborger. Forholdet blev på valgdagen opklaret ved kontakt til Indfødsretskontoret i Udlændinge- og Integrationsministeriet.

Valgbogen for Københavns Storkreds, 4. kreds, Sundbyøster, indeholder på side 5 en bemærkning om, at en vælger ønskede at fortryde sin brevstemme, og at der på et valgsted blev begået hærværk i kælderen, hvorefter politiet blev tilkaldt. På side 83 er der en bemærkning om, at en vælger havde anført på stemmesedlen, at vælgeren var i fare. Politiet blev tilkaldt og fik overdraget stemmesedlen på fintællingsdagen.

Økonomi- og Indenrigsministeriet bemærker, at kommunens udlevering af stemmesedlen til politiet skete efter drøftelse med ministeriet.

Valgbogen for Københavns Storkreds, 5. kreds, Nørrebro, indeholder på side 5 en bemærkning om, at to stemmesedler blev udleveret til en vælger ved en fejl på to valgsteder, og at flere vælgere gik til forkert valgsted pga. ændring i afstemningsområde og ikke havde medbragt valgkort, hvor valgstedet er anført.

Valgbogen for Københavns Storkreds, 6. kreds, Bispebjerg, indeholder på side 5 en bemærkning om, at der på et valgsted var 239 brevstemmekuverter, men 240 brevstemmer, hvilket først blev opdaget, da alle brevstemmer var åbnet, hvorefter kuverten med de to stemmesedler ikke efterfølgende kunne identificeres, at der var afgivet en brevstemme til folketingsvalget, og at en tilforordnet vælger oplyste to vælgere, at de ikke kunne ombytte en stemmeseddel, hvad der ikke er korrekt, hvilket blev indskærpet over for de tilforordnede.

Valgbogen for Københavns Storkreds, 7. kreds, Brønshøj, indeholder på side 5 en bemærkning om, at en vælger havde stemt i Tyskland og tilbageleverede stemmesedlen, at flere vælgere, der havde brevstemt, mødte op for at stemme på valgdagen og blev afvist, at en vælger tilbageleverede sin stemmeseddel, fordi han alligevel ikke ville stemme, at der blev fundet en brevstemme til folketingsvalget, at en valgstyrrer forlod afstemningsstedet uden at underskrive valgbogen, og at nogle små flag fra Folkebevægelsen mod EU blev fundet ved indgangen til et valgsted og hurtigt fjernet.

Valgbogen for Københavns Storkreds, 8. kreds, Valby, indeholder på side 5 en bemærkning om, at en vælger mente at være dansk statsborger, men var det ikke og havde ikke søgt om optagelse på valglisten, at en vælger ikke fik afleveret sit valgkort ved stemmeseddeludleveringen, og at der ved en fejl er udleveret 2 stemmesedler på et valgsted.

Valgbogen for Københavns Storkreds, 9. kreds, Vesterbro, indeholder på side 5 en bemærkning om, at en vælger gjorde opmærksom på, at hun havde stemt to gange - i udlandet og i Danmark, at vælgere ved et valgsted mødte op ved en anden indgang til skolen, hvorefter et skilt blev opsat, og at der i to tilfælde ved en fejl (muligvis) blev udleveret to stemmesedler til en vælger.

Valgbogen for Københavns Storkreds, 11. kreds, Slotskredsen, indeholder på side 5 en bemærkning om, at en vælger mødte på afstemningsstedet Skolen på Nylandsvej kl. 17 og ønskede at afgive stemme. Valglisten viste, at vælgeren allerede havde afgivet stemme, idet der var udskrevet erstatningsvalgkort kl. 11.59. Vælgeren afviste med bestemthed at have stemt tidligere på valgdagen. Vælgeren er den eneste på valglisten, der har den pågældende fødselsdato. Der var kun udskrevet få erstatningsvalgkort på afstemningsstedet, og valgpersonalet mente ikke at have set vælgeren før. Efter drøftelse med Valgkontoret på Rådhuset fik vælgeren lov til at stemme, da hendes forklaring om, at hun ikke havde stemt for, var troværdig.

Valgbogen for Københavns Storkreds, 12. kreds, Tårnby, indeholder på side 4 en bemærkning om, at KMD har kørt prøvevalg søndag den 5.5.2019. Dette har bevirket en fejl i systemet for udskrivning af følgebrev til brevstemmeafgivning på denne dato. Biblioteket har således modtaget 8 brevstemmer (heraf 3 til Københavns Kommune) søndag den 5.5.2019, hvor der er fejl i følgebrevet. Fejlen består i, at datoen for EU-valget er angivet til den 6.5.2019.

Valgbogen for Københavns Omegns Storkreds, 1. kreds, Gentofte, indeholder på side 5 en bemærkning om, at en vælger mødte kl. 16 og fik beskeden, at der var afgivet stemme kl. 9.19. Det var sket med erstatningsvalgkort, som kun udskrives mod forevisning af legitimation. Han påstod ikke at have stemt tidligere på dagen. Ministeriet blev konsulteret og var enige i beslutningen om, at vælgeren havde stemt kl. 9.19. Vælgeren vil indgive klage over forløbet.

Økonomi- og Indenrigsministeriet bemærker, at den pågældende vælger Kasper Krabbe Barfoed har indgivet en valgklage. Der henvises til ministeriets udtalelse herom.

I et tillæg til valgbogen er det anført, at en vælger mødte på valgstedet for at afgive stemme. Hun oplyste over for de tilforordnede, at hendes mand var indlagt på Bispebjerg Hospital, og at han meget gerne ville stemme. Dette overhørte to valgstyrere, som tilbød at køre ind på hospitalet med en stemmeseddel, og manden afgav stemme.

Økonomi- og Indenrigsministeriet bemærker, at det på valgdagen alene er muligt at stemme ved personligt fremmøde på valgstedet, jf. folketingsvalglovens § 47, som i medfør af Europa-Parlamentsvalglovens § 25, stk. 1, også gælder ved Europa-Parlamentsvalg. Hvis vælgeren på grund af manglende førlighed eller lignende ikke kan bevæge sig ind i stemmelokalet eller stemmerummet, kan der gives adgang til at foretage stemmeafgivningen umiddelbart uden for stemmelokalet (en såkaldt vognstemme), jf. folketingsvalglovens § 49, stk. 1, 1. og sidste punktum.

Valgbogen for Københavns Omegns Storkreds, 2. kreds, Lyngby, indeholder på side 4 en bemærkning om, at en difference i stemmeseddelregnskabet på et afstemningssted

mest sandsynligt antages at kunne henføres til vælgere, der har taget stemmesedlen med uden at aflevere den. På et afstemningssted konstateredes, at en vælger havde et valgkort, der ved indscanning oplyste "Prøvevalg". Data på kortet var i øvrigt korrekte, jf. kontrolopslag i digital valgliste ved hjælp af vælgernummeret. Vælgeren blev godkendt på dette grundlag. Det må formodes, at fejloplysningen er indlejret i stregkoden på det pågældende kort.

Valgbogen for Københavns Omegns Storkreds, 3. kreds, Gladsaxe, indeholder på side 4 en bemærkning om, at bundterne med stemmesedler med 500 stk. indeholdt varierende antal på alle valgsteder. Der blev korrigeret herfor i stemmeseddelregnskabet efter optælling på valgstederne. Valgbogen indeholder på side 5 en bemærkning om, at der på et valgsted blev oprettet en ekstra vælger på valglisten. Der var tale om en tysk statsborger bosat i Danmark. Vedkommende havde ansøgt rettidigt om optagelse på valgliste og fået bekræftelse fra folkeregistret herpå, men fremgik dog ikke af valglisten. Vælgeren blev oprettet manuelt efter samråd med folkeregistret.

Økonomi- og Indenrigsministeriet har som anført ovenfor i afsnit 2.6.5. ingen bemærkninger til, at en EU-borger, der kan dokumentere, at vedkommende rettidigt har ansøgt om optagelse på valglisten, men hvor der som følge af administrative fejl hos kommunen enten ikke er truffet afgørelse rettidigt eller ikke er sket registrering af afgørelsen i CPR, manuelt optages på valglisten. Der vil i sådanne tilfælde være tale om fejl hos myndighederne, som ikke skal komme vælgeren til skade.

Valgbogen for Københavns Omegns Storkreds, 4. kreds, Rødovre, indeholder på side 5 en bemærkning om, at der på et valgsted var et IT-nedbrud kl. ca. 9.25 - 9.40, hvilket gav anledning til kø, men foregik stille og roligt. Et bord var i drift. På et valgsted mødte en mand med hustruens valgkort og fuldmagt til at stemme. Han blev afvist med henvisning til folketingsvalglovens § 47. Hustruen var ikke selv til stede. På et valgsted var en EU-borger ikke på valglisten og havde ikke anmodet om det. Vedkommende blev vred og ville klage og fik oplysning om klageinstans. På et valgsted ville en mor og datter udfylde stemmesedlen i samme boks, da datteren har social angst. De blev tilbudt, at en valgstyrelse gik med, men de afviste. Vælgerne blev vrede og returnerede stemmesedlen. På et valgsted blev det konstateret, at den digitale valgliste var påført forkert dato. Kommunen var i dialog med KMD herom. På et valgsted blev en brevstemme, der ikke kunne tages i betragtning, fejlagtigt markeret i valglisten, hvilket resulterede i en difference på en vælger for meget i valglisten.

For så vidt angår episoden med vælgeren, der mødte op med hustruens valgkort og fuldmagt til at stemme, skal Økonomi- og Indenrigsministeriet bemærke, at valgret udøves ved personligt fremmøde, jf. folketingsvalglovens § 47, 1. pkt. Det er således ikke muligt at give fuldmagt til andre til at stemme.

For så vidt angår episoden med moderen og datteren, der ville udfylde stemmesedlen i samme boks, skal Økonomi- og Indenrigsministeriet bemærke, at en vælger alene kan stemme med bistand fra sin egen personlige hjælper uden valgstyrelsernes og de tilfornednes medvirken, såfremt vælgerens ønske er begrundet i en umiddelbart konstaterbar eller dokumenterbar fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, jf. folketingsvalglovens § 49, stk. 2, 3. pkt. Valgstedets håndtering giver herefter ikke ministeriet anledning til bemærkninger. Valgbogen for Københavns Omegns Storkreds, 5. kreds, Hvidovre, indeholder på side 4 en bemærkning om, at man ved åbning af brevstemmer konstaterede, at der var en tom kuvert, hvilket ville resultere i en difference på 1 (1 manglende stemme i forhold til antal vælgere). En synshandicappet vælger havde fået

oplyst af Dansk Blindesamfund, at det var muligt at få stillet en elektronisk skærm til rådighed. Den pågældende var ikke informeret om, at den ikke var tilgængelig på hvert valgsted, og at der skulle søges om at stemme på et andet valgsted. Den pågældende fik hjælp af en valgstyrer samt standlup til rådighed. I valgbogen er der på s 5 en bemærkning om, at der var udleveret en stemmeseddel for meget ved et valgbord, hvilket har medført en difference på 1. Da valghandlingen startede, stod tiden på PC'erne på 25.5.2019 kl. 23 på et valgsted. Klokkeren viste urene 00.00, og det var ikke længere muligt at scanne valgkort. Valgstedet kontaktede IT, som straks ankom og stillede dato og tid korrekt. Kl. 10.18 var det igen muligt at scanne valgkort. Stemmerne fra kl. 9.00 til 10.00 (i alt 235) er registreret i valglisten som afgivet den 25. maj 2019 mellem kl. 23.00 og 00.00. De indgår ikke i systemets statistik på valgdagen og tillægges derfor manuelt.

Økonomi- og Indenrigsministeriet skal bemærke, at det efter bekendtgørelse nr. 1499 af 12. december 2018 om hjælpemidler, der skal stilles til rådighed ved stemmeafgivningen, alene er et krav, at der i mindst ét stemmerum på mindst ét afstemningssted i hver opstillingskreds skal være et forstørrelsesapparat med skærm af typen CCTV (Closed Circuit Television). Baggrunden for, at dette hjælpemiddel kun skal stilles til rådighed på ét afstemningssted er, at vælgere med handicap eller nedsat førtilighed har mulighed for efter ansøgning at blive overført til et andet afstemningssted i sin bopælskommune, se Europa-Parlamentsvalglovens § 25, stk. 2, jf. folketingsvalglovens § 47 a, stk. 2-4. Kommunalbestyrelsen skal i den forbindelse sørge for, at vælgerne bliver gjort bekendt med denne mulighed, og oplyse, hvor de hjælpemidler, der ikke stilles til rådighed på alle afstemningssteder, kan benyttes, jf. ministeriets vejledning nr. 9341 af 11. april 2019 om afholdelse af Europa-Parlamentsvalg den 26. maj 2019, afsnit 4.13.

Valgbogen for Københavns Omegns Storkreds, 6. kreds, Brøndby, indeholder på side 4 en bemærkning om, at 8 vælgere, der den 15. maj henvendte sig for at brevstemme på et af Brøndby Kommunes brevstemmesteder, ved en fejl fik udleveret kandidatlisten fra Europa-Parlamentsvalget i 2014. Alle 8 vælgere er efterfølgende den 16. maj telefonisk blevet kontaktet og underrettet herom samt orienteret om muligheden for at brevstemme på ny. Valgbogen indeholder på side 5 en bemærkning om, at en borger gerne ville stemme, men ikke havde modtaget besked i e-boks om at blive oprettet i valglisten og derfor ikke kunne stemme. På et valgsted var der uoverensstemmelse mellem antal valgkort og antal vælgere, der havde stemt ved bord 1. Der var fysisk 42 valgkort, men 43 registrerede fremmødte vælgere. Der var således en vælger, der har fået sit valgkort med igen, efter at det er registreret. Der blev lavet et blankt erstatningsvalgkort (nr. 43). På et valgsted mødte en vælger for at stemme, men var noteret i valglisten med at have afgivet brevstemme. Brevstemmen blev fundet frem, men var til folketingsvalg. Brevstemmen blev derfor fjernet fra valglisten, og vælgeren stemte og blev orienteret om, at han igen skulle stemme til folketingsvalg. En vælger modtog en stemmeseddel, men ønskede ikke at stemme, idet den, som han var hjælper for, ikke kunne stemme. Der var formentlig tale om far og søn. I et tillæg til valgbogen er det anført, at en vælger ønskede at stemme, men hørte til et andet valgsted, hvortil han blev henvist. På et valgsted ville en vælger ikke afgive stemme, da han ikke måtte tage sin 7-årige datter med i stemmeboksen. På et valgsted mødte en borger med ønske om at stemme, men var registreret med en brevstemme. Efter aftale med rådhuset lod valgstedet vælgeren stemme med eget medbragt valgkort. Man fandt hendes brevstemme, som blev annulleret.

Økonomi- og Indenrigsministeriet bemærker, at en vælger, der har brevstemt, ifølge folketingsvalglovens § 67 ikke kan stemme på valgdagen. Det fremgår ikke af valgbogen, om der var særlige omstændigheder i den konkrete sag, som gjorde, at brevstemmen efter nærmere undersøgelser ikke skulle tages i betragtning.

Valgbogen for Københavns Omegns Storkreds, 8. kreds, Ballerup, indeholder på side 5 og 6 en bemærkning om, at en vælger ved en fejl havde fået udleveret en stemmeseddel, selv om vedkommende havde brevstemt. Vælgeren stemte, og brevstemmen blev annulleret ifølge aftale med Økonomi- og Indenrigsministeriet. På et valgsted mødte en vælger op for at stemme, men var noteret for at have brevstemt. Underskriften på følgebrevet var med et andet navn. Brevstemmen blev ikke taget i betragtning, og personen fik lov at stemme. På et valgsted så en borger, at der allerede var et kryds i valglisten på personen. Det blev konkluderet, at krydset var sat forkert, og der blev udleveret en stemmeseddel. På et valgsted var en vælger registreret som havende brevstemt. Det viste sig, at brevstemmen tilhørte Taastrup Kommune. Vælgeren kom derfor på valglisten igen. På to valgsteder blev valget i en kortere periode gennemført manuelt. På et valgsted blev der fundet to ekstra brevstemmer. Der har været to stemmesedler i to brevstemmekuverter, hvorfor der er en difference på to. På side 27 i valgbogen er det anført, at der på et valgsted var to færre stemmesedler nedlagt i stemmeurnen, og at vælgerne må have taget dem med. På en række valgsteder har en vælger fejlagtigt fået udleveret to stemmesedler. På side 83 i valgbogen har valgbestyrelsen gjort opmærksom på, at ved kommende valg skal skriveredskaberne, der bliver stillet til rådighed i stemmerummene, have samme farve, både filtpen og kuglepenne.

Økonomi- og Indenrigsministeriet bemærker, at en vælger, der har brevstemt, ifølge folketingsvalglovens § 67 ikke kan stemme på valgdagen. Hvis det sker, at en vælger, der har brevstemt, ved en fejl får udleveret en stemmeseddel og afgiver stemme, er det efter ministeriets opfattelse nødvendigt at tage brevstemmen fra i en sådan situation, således at det sikres, at vælgeren – hvis stemmeseddel er lagt i stemmekassen, hvorfra den ikke kan tages op – ikke afgiver to stemmer. Økonomi- og Indenrigsministeriet kan bekræfte at have vejledt Ballerup Kommune i overensstemmelse hermed på valgdagen.

Valgbogen for Nordsjællands Storkreds, 1. kreds, Helsingør, indeholder på side 5 en bemærkning om, at valglisten på et valgsted fejlagtigt viste 7 vælgere som havende brevstemt. De fik lov at stemme. To brevstemmer indeholdt to inderkuverter hver. De blev taget fra i forbindelse med optællingen som ikke taget i betragtning. Flere udenlandske statsborgere mødte frem for at stemme. Ifølge borgerservice var de ikke registreret på valglisten og kunne derfor ikke stemme. På et valgsted indeholdt bundterne med stemmesedler væsentligt flere end 100 i hvert. Antal stemmesedler på valgstedet blev registreret korrekt i forbindelse med opgørelse af stemmeseddelregnskabet. På et valgsted blev en gruppe af unge mænd henvist til et andet valgsted som rette valgsted. De bemærkede, at de ville have personalet på valgstedet dræbt og forlod valgstedet. Bemærkningen blev forstået som en mulig banderelateret konflikt.

Valgbogen for Nordsjællands Storkreds, 2. kreds, Fredensborg, indeholder på side 5 samt i et tillæg til valgbogen en bemærkning om, at der ved valgets start var udfordringer med de digitale valglister på to valgsteder. Det planlagte manuelle beredskab trådte straks i kraft, således at alle, der ønskede at stemme, kunne stemme, indtil problemerne blev løst. Udfordringen vurderes således ikke at have haft betydning for valghandlingen. Der er endvidere ikke modtaget klager. På to afstemningssteder er der på valgdagen tilføjet en person som stemmeberettiget på valglisten, da personen ved

en administrativ fejl ikke var blevet oprettet. Tre EU-borgere mente, at de kunne stemme til valget. De var ikke optaget på valglisten, og dette blev kontrolleret i folke-registret, hvorfor de ikke var stemmeberettigede og derfor ikke stemte. Ved et valg-bord var der mistanke om, at der måske var udleveret to stemmesedler i et tilfælde. På et valgsted blev der kort tid efter valgets åbning konstateret problemer med den digita-le valgliste, som medførte, at enkelte vælgere fejlagtigt fremstod som havende stemt eller brevstemt. KMD blev kontaktet, og problemet (gamle testdata på valgboards-pc'erne) blev løst. Alle berørte vælgere fik lejlighed til at afgive stemme på betryggende vis og blev korrekt registreret i valglisten. På et valgsted måtte valgpc'erne genstartes ved valgets start, og data indlæses igen. Først kl. 9.29 var alt klart, og det var muligt at scanne valgkort. Flere borgere var utilfredse. En borger kom tilbage til valglokalet efter hjemme at have gennemlæst lovtæksten omkring EU-valget. Borgeren var utilfreds med, at der ikke var udskrevet en fysisk valgliste, så valgaftviklingen kunne starte kl. 9.00.

Økonomi- og Indenrigsministeriet har anført følgende om problemstillingen i ministe-riets vejledning om afholdelse af Europa-Parlamentsvalget den 26. maj 2019:

”Ved brug af elektronisk valgliste *skal* der til enhver tid være en papirudgave af valglisten tilgængelig på det enkelte afstemningssted på valgdagen (og ved gen-nemgangen af brevstemmer). Det er således *ikke* tilstrækkeligt, at der i tilfælde af systemnedbrud, strømsvigt eller lignende fremskaffes en papirudgave af valg-listen ved at udskrive en sådan på afstemningsstedet eller et andet sted. En pa-pirudgave af valglisten skal være til rådighed, så man med det samme kan påbe-gynde en manuel registrering af brevstemmer eller vælgere.”

Økonomi- og Indenrigsministeriet bemærker, at det vil bero på en konkret vurdering af problemets omfang og forventede tidsperspektiv, hvornår der eventuelt skal tages beslutning om – eventuelt midlertidigt – at overgå til den papirbaserede valgliste i til-fælde af problemer med den digitale valgliste.

Valgbogen for Nordsjællands Storkreds, 3. kreds, Hillerød, indeholder på side 4 en bemærkning om, at man oplevede, at enkelte brevstemmer blev erklæret ugyldige, da der lå en stemmeseddel vedrørende folketingsvalg i den blå kuvert.

Valgbogen for Nordsjællands Storkreds, 4. kreds, Frederikssund, indeholder på side 4 en bemærkning om, at valgbestyrelsen er informeret om, at børnestemmesedlerne på valgstederne i Frederikssund ikke var gennemfarvet, men grøn på den ene side og hvid på den anden. Det kan være en kilde til fejl. Det overvejes, at der ikke fremtidig bruges børnestemmesedler. En vælger var mødt op på et valgsted og afgav sin stemme, men efterfølgende blev valgsekretariatet opmærksom på, at vælgeren hørte til et andet valg-sted. Fejlen blev håndteret ved, at vælgeren blev flyttet til valglisten der, hvor han hav-de stemt, således at han ikke kunne stemme to gange. I valgbogen er der på side 27 en bemærkning om, at et valgsted havde beregnet antal vælgere og ikke antallet fra den digitale valgliste. Ved fintællingen blev den digitale valgliste kontrolleret, og det rigtige antal fremmødte vælgere indberettet. Hvor der under stemmeoptællingen er konstate-ret ubalance, er de pågældende afstemningssteder gennemtalt 3 gange, ligesom der er kontrolvejret med digitalvægt.

Frederikssund Kommune har over for Økonomi- og Indenrigsministeriet oplyst, at børnestemmesedler ser ud ligesom rigtige stemmesedler, men har en anden farve (ty-pisk grøn), så de ikke forveksles med de rigtige stemmesedler. Kommunen har brugt

dem ved kommunalvalgene i 2013 og 2017 og igen nu ved Europa-Parlamentsvalget og folketingsvalget i 2019.

Kommunen har endvidere oplyst, at baggrunden for børnestemmesedlerne er ønsket om at vække interessen for demokratiet hos de yngste borgere og giver anledning for børn og forældre til at tale om valg og det at stemme. Det betyder også, at børnene i en tidlig alder kan blive fortrolige med, hvordan man sætter et kryds.

Økonomi- og Indenrigsministeriet skal hertil bemærke, at brug af børnestemmesedler ikke er i strid med valglovgivningen, så længe de to stemmesedler har afvigende farve og holdes adskilt under hele valgprocessen.

Valgbogen for Nordsjællands Storkreds, 5. kreds, Egedal, indeholder på side 5 en bemærkning om, at to franske statsborgere før valgdagen havde kontaktet borgerservice og fået oplyst, at de kunne møde op og stemme, men de var ikke opført på valglisten, hvilket blev kontrolleret i folkeregistret. De havde ikke ansøgt om optagelse på valglisten. Den ene var stærkt utilfreds og ville klage. På side 27 i valgbogen er der en bemærkning om, at der på et valgsted ved indtastningen af resultater på valgaftenen er sket en tastefejl med en difference på 30 i forhold til fintællingen.

Økonomi- og Indenrigsministeriet bemærker, at ministeriet ikke ses at have modtaget en valgklage fra den pågældende franske statsborger.

Valgbogen for Nordsjællands Storkreds, 6. kreds, Rudersdal, indeholder på side 4 en bemærkning om, at en handicappet vælger på facebook klagede over en tilforordnet. Valgstyrerformanden beklagede og påtalte hændelsen over for den tilforordnede. Vælgeren kvitterede med et taknemmeligt opslag på facebook. På et valgsted var en polsk statsborger ikke på valglisten. Vedkommende klagede efterfølgende til borgmesteren. Foreningen ”Bedsteforældre for asyl” delte flyers ud ved udgangen af valglokalet og blev bedt om at forlade stedet. To tilforordnede havde parkeret hhv. Kim Valentins og Mette Abildgaards kampagnebiler uden for indgangen til valgstedet og blev bedt om at få dem flyttet. Valgbogen indeholder på side 5 en bemærkning om, at et valgbord sandsynligvis kommet til at udleveret to stemmesedler, som hang sammen.

Økonomi- og Indenrigsministeriet bemærker, at ministeriet har modtaget en valgklage fra den polske statsborger, der ikke var på valglisten, Izabela Christiansen. Der henvises til ministeriets udtalelse herom.

Valgbogen for Sjællands Storkreds, 1. kreds, Lolland, indeholder på side 5 en bemærkning om, at der til et valgsted var indkommet 96 brevstemmer, men ved optællingen var der 97 brevstemmer. Det formodes, at der har været 2 brevstemmer i samme blå kuvert, da vælgeren har stemt, uden at vælgeren har gjort opmærksom på det eller opdaget det. På et andet valgsted blev det under optællingen konstateret, at den stemmeseddel, der manglede under valgbehandlingen kl. 13.15, var endt i stemmekassen, og derfor havde man en stemmeseddel mere end de opgjorte afgivne stemmer efter valgkorttælling og valgliste.

Valgbogen for Sjællands Storkreds, 3. kreds, Vordingborg, indeholder på side 4 en bemærkning om, at valgbestyrelsen havde besluttet at anvende røde stemmeblyanter på alle valgsteder. På side 5 er det anført, at der på et valgsted var modtaget en brevstemme afgivet i Hillerød Kommune. Der var indtastet forkert cpr., så en Præstøborger var registreret som havende brevstemt. Fejlen blev rettet af KMD i den digitale valgliste ifølge aftale med Økonomi- og Indenrigsministeriet. På et andet valgsted var en borger særdeles utilfreds grundet farven på blyanterne og skabte en del postyr.

Stemmeboksen på et valgsted var ustabil, hvilket medførte, at det var svært at skrive korrekt på stemmesedlen i naboboksen. På et valgsted fik en borger udleveret sin stemmeseddel og lagde den med det samme i en kuvert og skrev en masse ukvemsord på om Europa-Parlamentet. Borgeren nægtede at putte stemmesedlen i stemmekassen og afleverede stemmesedlen til valgstyrelsen. I dialog med valgsekretariatet vurderede man stemmesedlen som ugyldig.

Økonomi- og indenrigsministeriet skal hertil bemærke, at vælgeren, når stemmeafgivningen er foretaget, sammenfolder stemmesedlen, således at ingen kan se, hvordan der er stemt. Derefter lægger vælgeren stemmesedlen i stemmekassen i overværelse af en tilforordnet vælger, jf. folketingsvalglovens § 48, stk. 3, som der henvises til i Europa-Parlamentsvalglovens § 25, stk. 1. En vælger, der i stedet for at putte stemmesedlen i stemmekassen afleverer sin stemmeseddel til valgstyrelsen, har således ikke afgivet sin stemme.

Valgbogen for Sjællands Storkreds, 4. kreds, Næstved, indeholder på side 4 en bemærkning om, at der på nogle valgsteder var problemer med den digitale valgliste eller anden IT i løbet af dagen, hvilket et sted forårsagede lidt kø. På et valgsted udtrykte vælgere undren over rød valgblyant. På et valgsted var en brevstemme fejlagtigt registreret. En EU-borger, der ikke havde søgt om at kunne stemme, blev afvist. En borger blev vred over afstanden fra kø til valgbord. Vælgeren ville klage og komme igen til folketingsvalget og se, om det var ændret. En sensorstyret yderdør låste indimellem på et valgsted. En vælger nægtede at oplyse fødselsdag og forlod valgstedet uden at stemme. To brevstemmer med følgebrev vedr. folketingsvalg med medtaget i afstemningen.

Valgbogen for Sjællands Storkreds, 5. kreds, Faxe, indeholder på side 5 en bemærkning om, at der i forbindelse med en borgers aflevering af valgkort ved valgbordet blev spurgt til vælgerens fødselsdato. Da vælgeren ikke svarede, kom de tilfornede fejlagtigt til at oplyse vælgerens data for bekræftelse. Borgeren blev vred og forlod valgstedet uden at stemme. Episoden er beklaget over for vælgeren, som dog fortsat ikke ønskede at stemme. På et valgsted blev en kandidat venligt vist udenfor. På to valgsteder passede den digitale valgliste ved de enkelte valgborde ikke med valglisterne på den centrale pc. Fejlen blev rettet, men enkelte vælgere måtte vente med at stemme, til problemet var undersøgt. På et valgsted manglede markering af en vælgers brevstemme i den digitale valgliste. Det blev opdaget inden valgets åbning. Alle markeringer blev herefter kontrolleret.

Valgbogen for Sjællands Storkreds, 6. kreds, Køge, indeholder på side 5 en bemærkning om, at en vælger havde parkeret sin bil påklæbet valgagitation på parkeringsplads ved afstemningssted. Da vælgeren havde parkeret på offentlig parkering, blev der efter drøftelse med Økonomi- og Indenrigsministeriet ikke foretaget noget. På et valgsted blev afstemningen igangsat manuelt kl. 9.00 pga. tekniske problemer med digitale valglister. Problemet med løst kl. 9.10, og valgkort fra den manuelle start blev scannet ind. En vælger mødte kl. 18.50 med valgkort, men i systemet var vælger registreret som havende stemt kl. 13.39 med erstatningsvalgkort. Vælgeren blev afvist med klagevejledning.

Økonomi- og Indenrigsministeriet bemærker, at den pågældende vælger, Rune Elle-skov, har indgivet en valgklage. Der henvises til ministeriets udtalelse herom.

Valgbogen for Sjællands Storkreds, 7. kreds, Greve, indeholder på side 5 en bemærkning om, at en vælger faldt ned af trappen på et valgsted, men ikke kom til skade. Et medlem af Venstre blev bedt om at flytte sin bil, da der var valgagitation på bagruden.

En borger får udleveret en stemmeseddel, men smed efterfølgende stemmesedlen på gulvet og forlod afstemningsstedet. En borger kom med ægtefællens valgkort, som fejlagtigt scannes ind. Valgsekretæren rettede markeringen i den digitale valgliste. På et andet valgsted var man ved et valgbord ikke opmærksom på, at en mand brugte sin hustrus valgkort, og der blev afgivet stemme. Fejlen blev opdaget, da hustruen mødte frem en halv time senere for at stemme. På side 27 i valgbogen er der en bemærkning om, at man ved optællingen af brevstemmer på et valgsted fandt en stemmeseddel til folketingsvalg i en kuvert markeret Europa-Parlamentsvalg. Denne blev efterfølgende erklæret ugyldig.

Valgbogen for Sjællands Storkreds, 8. kreds, Roskilde, indeholder på side 5 en bemærkning om, at en borger ikke oplyse fødselsdato og oplyste, at han ville klage over det. En vælger klagede over, at man ikke skulle vise ID for at få udleveret stemmeseddel. Vælger havde sit valgkort med.

Økonomi- og Indenrigsministeriet bemærker, at ministeriet ikke ses at have modtaget valgklager fra de vælgere, der oplyste at ville klage.

Valgbogen for Sjællands Storkreds, 10. kreds, Kalundborg, indeholder på side 4 en bemærkning om, at en opstillet kandidat (i brevstemmeperioden) ankom til Borger-service i Kalundborg med sin valgbus med borgere, der skulle brevstemme, og parke-rede valgbussen på borgerservices matrikel, hvilket han har fået at vide ikke er tilladt. Hændelsen er drøftet med Økonomi- og Indenrigsministeriet.

Økonomi- og Indenrigsministeriet skal hertil bemærke, at valgstyrrerne påser, at vælgerne ikke udsættes for valgagitation eller anden form for holdningsmæssig påvirkning i valglokalerne eller andre steder i umiddelbar tilknytning hertil, jf. folketingsvalglovens § 50, 3. pkt., som der henvises til i Europa-Parlamentsvalglovens § 25, stk. 1. Forbuddet mod valgagitation gælder således også borgerservices matrikel.

Valgbogen for Sjællands Storkreds, 11. kreds, Ringsted, indeholder på side 4 en bemærkning om, at valgbestyrelsen besluttede, at brevstemmer, hvor der manglede underskrift fra administrationen på følgebrevet, skulle medregnes. Derfor blev der taget flere brevstemmer i betragtning på følgende fire afstemningssteder. Lørdag den 25. maj 2019 fandt man i postkassen på Ringsted Rådhus 6 brevstemmer fra Ringsted Arrest. Ingen af de afgivne brevstemmer var fra borgere i Ringsted Kommune. Kommunen kunne ikke nå at sende dem med PostNord til de kommuner, de vedrørte. Kommunen vil senere kontakte arresten for at undgå dette fremover. Efter fintælling vurderes det, at fem vælgere må være gået uden at aflevere stemmesedlen i stemmekassen.

Økonomi- og Indenrigsministeriet skal hertil bemærke, at en brevstemme ikke kan komme i betragtning, hvis den foreskrevne fremgangsmåde ikke har været fulgt, jf. folketingsvalglovens § 65, stk. 2, nr. 5, som der henvises til i Europa-Parlamentsvalglovens § 26, stk. 1 og 6. En brevstemme kan således som anført i ministeriets vejledning nr. 9341 af 11. april 2019 om afholdelse af Europa-Parlamentsvalg den 26. maj 2019, afsnit 8.7.3, ikke tages i betragtning, hvis følgebrevet både mangler myndighedens stempel og stemmemodtagerens underskrift, dvs. hele attestationen.

Økonomi- og Indenrigsministeriet har noteret sig, at kommunen vil kontakte Ringsted Arrest med henblik på at undgå situationer som den beskrevne i fremtiden.

På side 5 i valgbogen for denne kreds er der en bemærkning om, at der på et valgsted er modtaget en brevstemme, som skulle have været til et andet valgsted. Brevstemmen

blev talt med på det ene valgsted, mens registreringen i valglisten på det andet valgsted blev opretholdt. På side 6 er der en bemærkning om, at en difference mellem antal vælgere, der har stemt, og antal afgivne stemmer skyldtes manglende skanning af et valgkort, hvilket blev opklaret ved fintællingen.

Valgbogen for Sjællands Storkreds, 12. kreds, Slagelse, indeholder på side 4, 5 og 27 bemærkninger om, at en vælger, der forsøgte at stemme mere end én gang, blev afvist, at mindre differencer mellem registrerede stemmer og afgivne stemmer på enkelte valgsteder blev fundet ved fintællingen, og at 200 brevstemmer på et valgsted var fejlagtigt opgjort, men blev afstemt ved fintællingen.

Valgbogen for Fyns Storkreds, 1. kreds, Odense Øst, indeholder på side 5 en bemærkning om, at det som følge af nedbrud i den digitale valgliste først var muligt for vælgere at afgive stemme kl. 9.10. Det var tilsvarende ikke muligt at udprinte erstatningsvalgkort. Dette blev i stedet håndteret manuelt.

Valgbogen for Fyns Storkreds, 2. kreds, Odense Vest, indeholder på side 5 en bemærkning om, at en blind vælger fejlagtigt blev oplyst om, at vælgeren foruden en personligt udpeget hjælper tillige skulle have en tilforordnet med i stemmerummet. Valgstedet blev af valgsekretariatet oplyst om fejlen. På side 27 og 83 er der bemærkninger om, at der for et valgsted på valgaftenen blev indberettet tal fra et andet valgsted. Det betød, at antal afgivne stemmer var 89 højere end først indberettet. Differencen fordelte sig over alle partier.

Valgbogen for Fyns Storkreds, 3. kreds, Odense Syd, indeholder på side 5 en bemærkning om, at de digitale valglister to gange kortvarigt var nede på et valgsted. På side 27 er der en bemærkning om, at der er flyttet 50 stemmer fra Socialdemokratiet til Radikale Venstre og 20 brevstemmer fra Folkebevægelsen mod EU til Dansk Folkeparti.

Valgbogen for Fyns Storkreds, 4. kreds, Assens, indeholder på side 4 en bemærkning om, at man i kommunen modtog henvendelser fra enkelte vælgere om, at åbningstiderne på bibliotekerne let kunne misforstås. På bibliotekerne oplystes om hhv. selvbetjeningsåbningstid og betjent åbningstid, og man modtog kun brevstemmer i betjent åbningstid. Det misforstod enkelte vælgere, der mødte op på bibliotekerne i selvbetjeningsåbningstiden, hvor de ikke kunne brevstemme. På s 6 er der en bemærkning om, at Tommerup bibliotek løb tør for brevstemmemateriale torsdag den 23. maj kl. 15.35, dvs. 25 min før sidste frist for at brevstemme. Vælgere blev anvist alternative muligheder for at brevstemme på nærliggende bibliotek samt på Assens Rådhus. Rådhuset havde åbent til kl. 17 den 23. maj.

Valgbogen for Fyns Storkreds, 7. kreds, Svendborg, indeholder på side 5 en bemærkning om, at der var en hændelse uden for et af afstemningslokalerne, hvor en ældre herre faldt. En anden ville hjælpe, men blev overfaldet af den ældre herre. De blev delt og tog efterfølgende hver til sit. På et valgsted mødte en vælger med en fuldmagt skrevet på valgkortet. Vælgeren på valgkortet havde uden held bedt hjemmehjælperen om hjælp til at brevstemme. Borgeren, der mødte op med fuldmagten, blev afvist, hvilket borgeren var meget utilfreds med. Borgeren ville fremsende klage.

Økonomi- og Indenrigsministeriet bemærker hertil, at valgret udøves ved personligt fremmøde, jf. folketingsvalglovens § 47, 1. pkt. Det er således ikke muligt at give fuldmagt til andre til at stemme.

Økonomi- og Indenrigsministeriet ses ikke at have modtaget en valgklage vedrørende den manglende mulighed for at brevstemme.

Det er videre anført i valgbogen, at et ægtepar mødte op på et andet valgsted med generalfuldmagt til hustruen, da manden har Alzheimers. Hustruen ville stemme på vegne af manden. Tilforordnede vælgere vurderede, at manden ikke selv kunne tilkendegive ønske om at stemme, hvorfor hustruens ønske om at stemme alene med manden ikke kunne imødekommes. Hustruen indvilgede i at stemme med manden sammen med en tilforordnet, men ombestemte sig og leverede stemmesedlen retur.

Økonomi- og Indenrigsministeriet skal hertil bemærke, at en vælger alene kan stemme med bistand fra sin egen personlige hjælper uden valgstyrernes og de tilforordnede medvirken, såfremt vælgerens ønske er begrundet i en umiddelbart konstaterbar eller dokumenterbar fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, og vælgeren over for en valgstyret eller tilforordnet vælger udtrykkeligt og utvetydigt tilkendegiver et ønske herom, jf. folketingsvalglovens § 49, stk. 2, 3. pkt. Valgstedets håndtering giver herfter ikke ministeriet anledning til bemærkninger.

Valgbogen for Syddjyllands Storkreds, 1. kreds, Sønderborg, indeholder på side 5 en bemærkning om, at en vælger laver opkald fra stemmeboksen. Vedkommende bliver bedt om at lægge på og forlader stedet i protest. En ombyttet stemmeseddel blev revet itu af en vælger. En EU-borger var oprevet over manglende mulighed for at stemme. En vælger har fået udleveret to stemmesedler. En tvilling sagde, at søsteren har brevstemt på hendes CPR-nummer. Kl. 14.00 konstateres det, at der mangler et valgkort i forhold til antal afgivne stemmer på et valgsted. Der er observeret en vælger, der ser ud til at lægge noget i stemmeurnen uden at have været forbi valgbord. Der findes ikke noget mærkeligt i stemmeurne. Man nåede ikke at kontakte vælgeren. Fire EU-borgere måtte afvises på et valgsted, da de ikke var på valglisten. På et andet valgsted mente flere EU-borgere, der ikke var optaget på valglisten, ikke, at de havde fået besked om, at de skulle ansøge om dette. På side 27 i valgbogen er der en bemærkning om, at der på fire valgsteder er uoverensstemmelser i stemmeseddelregnskabet (+/- 1-3) og uoverensstemmelser mellem antal afgivne stemmer og afgivne stemmer ifølge valgliste (+/- 1-2).

Valgbogen for Syddjyllands Storkreds, 2. kreds, Aabenraa, indeholder på side 5 en bemærkning om, at flere EU-borgere med bopæl i Danmark ikke følte sig tilstrækkeligt informeret om valgproceduren.

Valgbogen for Syddjyllands Storkreds, 3. kreds, Tønder, indeholder på side 5 og 27 en bemærkning om, at der på trods af gentagne kontroloptællinger stadig er en difference i forhold til i alt afgivne stemmer på flere valgsteder. En vælger møder op, efter valgstedet er lukket, og afvises af formanden. Vælgeren er utilfreds hermed. En borger blev afvist, da hun ifølge valglisten havde brevstemt. Borger afviste dette og oplyste, at hun kun har stemt til folketingsvalg. Borgeren fik forevist eget følgebrev med brevstemme til Europa-Parlamentsvalg, som borger afviser at have afgivet, og at underskriften på følgebrevet ikke er hendes.

Økonomi- og Indenrigsministeriet bemærker, i et tilfælde, hvor en vælger på valgdagen møder op for at stemme og bestemt nægter at have brevstemt, uanset at der i vælgerens navn er afgivet en brevstemme, der er taget i betragtning, vil det efter ministeriets opfattelse ikke være i strid med valglovgivningen, hvis valgstyrerne ud fra en konkret vurdering om, at der kan være begået en administrativ fejl eller lignende, lader vælgeren stemme på valgdagen. Dette vil især gøre sig gældende i de tilfælde, hvor det umiddelbart fremgår, at underskriften på følgebrevet ikke tilhører vælgeren, samt i de tilfælde, hvor der kan være tvivl om, at underskriften tilhører vælgeren. Det kan

desuden være relevant i den situation, hvor der afholdes to valg handlinger tæt på hinanden, og der dermed er en risiko for sammenblanding af brevstemmer ved de to valg.

Valgbogen for Syddjyllands Storkreds, 4. kreds, Esbjerg By, indeholder på side 4 en bemærkning om, at Esbjerg Kommune under valget fik besked på, at to vælgere med valgkort til Esbjerg Rådhus havde stemt i Hedensted Kommune. Hedensted havde søgt vejledning hos Økonomi- og Indenrigsministeriet. Ud fra denne instruks blev disse vælgere fjernet fra valglisten i Esbjerg. De havde ikke afgivet stemme i Esbjerg.

Økonomi- og Indenrigsministeriet bemærker, at ministeriet blev kontaktet af Hedenstedkredsen, som havde ladet to vælgere med bopæl i Esbjerg By-kredsen stemme. Ministeriet anmodede Hedenstedkredsen om – under de givne omstændigheder, hvor vælgerne uretmæssigt havde fået adgang til at stemme i Hedenstedkredsen – at kontakte Esbjerg By-kredsen, således at vælgerne kunne fjernes fra valglisten der og dermed ikke have mulighed for at stemme to gange.

I valgbogen for denne kreds samt for 5. kreds, Esbjerg Omegn, er der på side 5 en bemærkning om, at der på et valgsted var et kort nedbrud af pc'en. Man overgik et sted kortvarigt til manuel valgliste. Systemet var hurtigt oppe at køre igen. På flere andre valgsteder var der også problemer med it. Det skabte utryghed blandt personalet på valgstedet, men påvirkede ikke valg handlingen. Alle valgsteder fik nye USB-stik, og alle data er ført over korrekt hertil. Ingen ønskede at stemme i mellemtiden.

Valgbogen for Syddjyllands Storkreds, 5. kreds, Esbjerg Omegn, indeholder på side 5 desuden en bemærkning om, at en borger smed sin stemmeseddel i skraldespanden, da han ikke fik lov til at foretage et opkald i stemmelokalet. En tysk statsborger oplyste at være vejledt til blot at møde op på valgstedet og bede om valgkort. Vedkommende havde ikke søgt om at komme på valglisten og fik ikke lov til at stemme.

Valgbogen for Syddjyllands Storkreds, 6. kreds, Varde, indeholder på side 4 en bemærkning om, at en borger, der ikke var optaget på valglisten, ønskede at stemme på et valgsted. Da borgeren ikke har fast adresse, blev han henvist til at stemme på et andet afstemningssted. På side 27 indeholder valgbogen en bemærkning om nogle mindre differencer som følge af, at en blå inderkuvert manglede brevstemmen, og at en vælger formodes ikke at have nedlagt sin stemmeseddel i stemmekassen.

Valgbogen for Syddjyllands Storkreds, 8. kreds, Vejle Nord, indeholder på side 4 en bemærkning om, at to tyske statsborgere gerne ville stemme, men ikke havde valgkort og ikke stod på valglisten. Ved kontakt til Borgerservice blev oplyst, at de ikke havde ret til at stemme. Borgerne blev henvist til efterfølgende at kontakte Borgerservice for fremadrettet at komme på valglisten. En mand henvender sig med konens valgkort. Manden oplyste, at konen havde stemt med hans valgkort fire timer tidligere. Efter kontakt med juridisk support bekræftes det, at manden ikke kan stemme med konens valgkort. Manden accepterede beslutningen og tog hjem med sin kones valgkort. I valgbogen er der på side 5 en bemærkning om, at et valgkort var bortkommet efter indskanning. Antallet af stemmebokse på et valgsted var lige i underkanten. En borger forlod et valgsted uden at lægge stemmeseddel i stemmekassen. Valgstyrerformanden løb efter ham, stoppede ham på gaden og bad om, at han afleverede stemmesedlen. Borgeren sagde, at han havde smidt den i skraldespanden. Man fandt ikke stemmesedlen i nogen af skraldespandene omkring lokale og udgang. To vælgere mødte kl. 8.15. De havde tjekket hjemmesiden og var af opfattelsen, at valgstedet åbnede kl. 8.00. På vejle.dk var folketingsvalg omtalt med åbningstid 8-20, mens Europa-Parlamentsvalg ikke var nævnt specifikt, hvorfor vælger har nemt ved at tage fejl. I alle 3 stemmerum

på et valgsted var der skiltet med afstemning JA/NEJ, hvilket gav anledning til forvirring hos et antal vælgere. På side 27 indeholder valgbogen en bemærkning om, at der på et valgsted var difference mellem antal udleverede stemmesedler og antal valgkort.

Valgbogen for Syddjyllands Storkreds, 9. kreds, Vejle Syd, indeholder på side 4 en bemærkning om, at det ved fintælling besluttes, at der skal ske omtælling af stemmerne for et afstemningsområde. Valgbogen indeholder på side 5 en bemærkning om, at et valgkort var forsvundet, efter det er skannet ind og stemmeseddel udleveret. Der kom en mand kl. 18.30 og ville stemme. Ifølge systemet havde han stemt. Man tjekkede hans kone, og hun havde ifølge systemet ikke stemt. Manden vidste, hun havde været der. Der kan have været begået en tjekefejl. Det er påtalt over for bordene at være opmærksomme herpå. Han blev sendt hjem uden at stemme, uden sure miner. På side 83 har der været en bemærkning om at der generelt har været mange fejl hvad angår antallet af stemmesedler i stemmeseddelbundterne.

For så vidt angår episoderne i de to ovennævnte kreds med vælgeren, hvis hustru muligvis havde stemt med vælgerens valgkort, skal Økonomi- og Indenrigsministeriet bemærke, at valglisteføreren, hvis vælgeren er afmærket på valglisten som en vælger, der tidligere har stemt, må undersøge, om vælgerens valgkort er afleveret. Kan det ved nærmere undersøgelse sandsynliggøres, at en vælger ved en fejl har fået adgang til at stemme med en anden vælgers valgkort, kan valgstyrrerformanden, når omstændighederne taler for det, give den pågældende vælger uden valgkort adgang til at stemme alligevel. Det beror således på en konkret vurdering, om en vælger i denne situation skal gives adgang til at stemme alligevel. Se ministeriets vejledning nr. 9341 af 11. april 2019 om afholdelse af Europa-Parlamentsvalg den 26. maj 2019, afsnit 7.2., sidste afsnit.

Valgbogen for Syddjyllands Storkreds, 11. kreds, Kolding Nord, indeholder på side 4 en bemærkning om, at husnummer for et afstemningssted på valgkortene var angivet som nr. 7 i stedet for nr. 9. Der blev efterfølgende annonceret på Facebook om fejlen og opsat vejvisningsskilte til afstemningsstedet.

På s. 83 i valgbogen for denne kreds samt for Syddjyllands Storkreds, 12. kreds, Kolding Syd er der en bemærkning om, at EU-statsborgere fremmødte for at afgive deres stemme, men blev afvist, da de ikke havde søgt om optagelse på valglisten. En borger gjorde opmærksom på, at der på kommunens hjemmeside fejlagtigt var oplyst åbningstider for brevstemmeafgivning den 24. maj fra kl. 10-18. Det bemærkes, at der har været korrekt annonceret åbningstider i lokale medier, på sociale medier samt andetsteds på kommunens hjemmeside.

Valgbogen for Syddjyllands Storkreds, 13. kreds, Haderslev, indeholder på side 4 en bemærkning om, at en vælger afleverede valgkort til folketingsvalg, men kom og byttede det senere. Det var et generelt problem, at der ikke var 100 stk. stemmesedler i pakkerne fra trykkeriet. Flere udenlandske statsborgere, der ikke er optaget på valglisten, mødte op og blev vejledt om at søge i Borgerservice til næste valg. Der var udfordringer med den digitale valgliste på et valgsted. Det kom først op at køre til middag. På side 6 i valgbogen er der en bemærkning om, at t valgsted manglede skiltning, hvilket blev håndteret med det samme.

Valgbogen for Østjyllands Storkreds, 5. kreds, Djurs, indeholder på side 83 en bemærkning om, at fem af de ugyldige brevstemmer skyldes, at vælgeren har skrevet A som bogstavbetegnelse og Alternativet som listebetegnelse. Disse stemmer er anført under §§ 23 og 24 som ugyldighedsgrund (om modstridende oplysninger).

Valgbøgerne for Østjyllands Storkreds, 6. kreds, Randers Nord, og 7. kreds, Randers Syd, indeholder på side 83 en bemærkning om, at det ved brevstemmegennemgangen konstateredes, at der på flere valgsteder var blå konvolutter, der ikke var lukkede. Det vedrørte særligt brevstemmer afgivet på et af kommunens to brevstemmesteder. Det vurderedes som en administrativ fejl, at det ikke var påpeget over for vælgeren, at konvolutten skal lukkes. Hertil kommer, at der i ca. 1/3 af tilfælde var anvendt materiale fra tidligere Europa-Parlamentsvalg, hvilket kan have haft virkning på klisterevenen. På den baggrund blev brevstemmerne lukket med limstift.

Økonomi- og Indenrigsministeriet bemærker, at ministeriet blev kontaktet telefonisk af Randers Kommune i forbindelse med gennemgangen af brevstemmer forud for valget, hvor kommunen havde konstateret, at en større mængde af de blå konvolutter med stemmesedler ikke var lukkede. Det kunne ikke umiddelbart konstateres, om konvolutterne aldrig havde været tilklæbet, eller om limen på konvolutten havde sluppet, så konvolutten var gået op. Disse forklaringer ville eventuelt kunne tilskrives mangelfuld vejledning fra stemmemodtageren henholdsvis dårlig kvalitet af limen eller uhensigtsmæssig opbevaring af kuverterne, dvs. forhold, der ikke kan lægges vælgeren til last. På den baggrund rådede Økonomi- og Indenrigsministeriet Randers Kommune til at tilklæbe de blå konvolutter, således at stemmehemmeligheden for vælgeren blev sikret.

Valgbogen for Østjyllands Storkreds, 8. kreds, Favrskov, indeholder på side 4 en bemærkning om, at de syv afstemningssteder havde udfordringer med de digitale valglisten, men alle kørte tilfredsstillende kl. 11.20. Seks EU-borgere blev afvist, da de ikke stod på valglisten. Man henviste dem til, at de skulle have søgt. Valgsekretariatet var i kontakt med Økonomi- og Indenrigsministeriets hotline herom. Et valgsted havde pres på parkeringspladser pga. udendørs fodboldstævne. Kommunal p-vagt blev indsat mhp. at friholde p-pladser til vælgerne. På et afstemningssted gjorde en borger opmærksom på, at den sorte pen smittede af. Vælgeren fik ombyttet sin stemmeseddel.

Valgbogen for Østjyllands Storkreds, 9. kreds, Skanderborg, indeholder på i et bilag til side 5 en bemærkning om, at en vælger fejlagtigt var registreret for at have brevstemt. Det konstateres ved gennemgang af brevstemmerne på valgstedet, at fejlen er opstået ved, at en anden vælger, der har afgivet brevstemme, har samme fødselsdato som vælgeren, der er registreret for stemmen. Endvidere konstateres det, at den faktiske afsender af brevstemmen ikke er optaget på valglisten. På den baggrund fjernes den oprindelige registrering af brevstemmen i valglisten, og den fremmødte vælger får lov at afgive stemme. Den indleverede brevstemme overføres efterfølgende til det korrekte afstemningssted. Her registreres brevstemmen som en stemme, der ikke kan tages i betragtning, idet vælgeren ikke er optaget på valglisten. En difference på 1 mellem afgivne stemmesedler og registreringer i valglisten på et valgsted kan ikke afstemmes ved fintællingen. En vælger, der var optaget på valglisten i Aarhus Kommune, mødte med valgkort fra Aarhus Kommune og mente sig berettiget til at stemme på Samsø. Dette blev afslået, hvilket vælgeren var utilfreds med.

Valgbogen for Østjyllands Storkreds, 10. kreds, Horsens, indeholder på side 4 en bemærkning om, at et valgsted først åbnede for vælgerfremmøde kl. 9.10 pga. pc-nedbrud. På side 27 er der en bemærkning om, at to valgsteder havde en mindre difference på hhv. 1 og 2 afgivne stemmer i forhold til valglisten.

Valgbogen for Vestjyllands Storkreds, 1. kreds, Struer, indeholder på side 83 en bemærkning om, at der på to valgsteder var en difference i stemmeseddelregnskabet på en stemme. Det ene sted var der to blanke stemmesedler, der hang sammen.

Valgbogen for Vestjyllands Storkreds, 2. kreds, Skive, indeholder på side 5 en bemærkning om, at et valgbord midlertidigt blev lukket, da der manglede en stemmeseddel i forhold til antal krydser i valglisten. Efter åbning af urnen ved valgets afslutning fandt to valgstyrere to stemmesedler, som var sammenhængende og i samme fold. Den bageste var blank og blev taget fra og indgik ikke i optællingen. Et valgbord på et andet valgsted blev lukket en halv time pga. uoverensstemmelser mellem antal krydser og antal valgkort. Et valgkort manglede. Det formodes, at vælgeren har taget det med igen. En person nægtede at oplyse fødselsdag og gik hurtigt uden at stemme.

Valgbøgerne for Vestjyllands Storkreds, 3. kreds, Viborg Vest, og 4. kreds, Viborg Øst, indeholder på side 5 en bemærkning om, at på nogle valgsteder mødte flere vælgere op for at stemme i tidsrummet ml. kl. 8.00 og 9.00. På et par valgsteder blev der nedtaget valgplakater på matriklen, som var opsat i nærheden af indgangen til afstemningslokalet. På side 83 indeholder valgbøgerne en bemærkning om, at det i forbindelse med bedømmelse af, hvorvidt brevstemmer kan tages i betragtning, i en del tilfælde volder vanskeligheder at konstatere, hvorvidt der er tale om en autoriseret brevstemmemodtager på danske militære repræsentationer, jf. brev fra Økonomi- og Indenrigsministeriet af 22. maj 2019 med bilag. I flere tilfælde anvendes ikke stempel og alene en svært identificerbar underskrift.

Økonomi- og Indenrigsministeriet bemærker hertil, at ministeriet sammen med Forsvarsministeriets Personalestyrelse har planlagt efter sommerferien at evaluere på forsvarets rolle under valgene. Ministeriet vil inddrage bemærkningerne fra de to kredse i den forbindelse.

Valgbogen for Vestjyllands Storkreds, 4. kreds, Viborg Øst, indeholder desuden på side 5 en bemærkning om, at en vælger var utilfreds med, at hans barn i skolealderen ikke måtte komme med ind i stemmeboksen, og på forespørgsel blev vejledt om klageadgang. Nogle vælgere gav udtryk for utilfredshed med, at stemmerum var udstyret med røde kuglepenne. En vælger var utilfreds med, at der ikke var sorte filtpenne tilgængelige i alle stemmerum, men blev orienteret om reglerne for hjælpemidler til handicappede, herunder at en sort pen kunne udleveres på anmodning.

Valgbogen for Vestjyllands Storkreds, 5. kreds, Silkeborg Nord, indeholder på side 4 en bemærkning om, at valgbestyrelsen den 7. maj 2019 havde truffet beslutning om ikke at foretage en fornyet gennemgang af de brevstemmer, som ved gennemgangen inden valgdagen ikke blev taget i betragtning. På side 5 indeholder valgbogen en bemærkning om, at der på fire afstemningssteder blev fjernet valgplakater. På et afstemningssted var en digital reklamestander med valgplakater ikke slukket som aftalt. Et afstemningssted oplevede strømsvigt to gange på den digitale valgliste, hvilket medførte kortvarig kø. Et afstemningssted afviste to indsamlinger, som ikke havde fået tilladelse til indsamling. Et afstemningssted fik først kl. 9.55 låst den transportable stemmekasse. Der var ingen stemmesedler i kassen. Et afstemningssted oplevede, at en vælger selv aflæste sit valgkort, uden valglisteføreren havde godkendt den forrige vælger. Vælgeren fik udleveret en stemmeseddel. Et afstemningssted oplevede, at elevatoren sad fast i ca. 5 min. med en borger i. Et afstemningssted oplevede to gange, at skanning af valgkort viste forkerte oplysninger. Ved ny skanning var det ok.

Valgbogen for Vestjyllands Storkreds, 6. kreds, Silkeborg Syd, indeholder på side 4 en bemærkning om, at valgbestyrelsen den 7. maj 2019 havde truffet beslutning om ikke at foretage en fornyet gennemgang af de brevstemmer, som ved gennemgangen inden valgdagen ikke blev taget i betragtning. På side 5 indeholder valgbogen en bemærkning om, at fire afstemningssteder fjernede valgplakater - både til Europa-Parlamentsvalg og folketingsvalg. En vælger forlod et afstemningssted i protest over at skulle oplyse fødselsdato. På et afstemningssted faldt en vælger med rollator over et dørtrin. Årsagen til faldet blev forsøgt udbedret med en dørmåtte. Et afstemningssted (en skole) opdagede, at der på pulten i valgboks var skrevet: "Rasmus Paludan kæmper for det danske folk". I en anden boks var skrevet: "Rasmus". Disse påtegninger blev opdaget kl. 9.10 og slettet. En vælger var sur over, at han ikke kunne stemme et andet sted end det, der stod på valgkortet. To vælgere kom kl. 20.14 for at stemme, da de troede, at afstemningen sluttede kl. 21 (den var afsluttet kl. 20.02). En vælger, der mødte før kl. 9 og ville stemme (kunne ikke nå det senere), blev afvist. En polsk statsborger ville stemme, men havde glemt at ansøge herom. To borgere ville stemme, men var flyttet den 15. maj. Der var et problem med skanning af enkelte valgkort (fejlmelding om tidligere afgivet stemme til FV18). Problemet blev afhjulpet ved registrering direkte på sekretær-pc'en.

For så vidt angår spørgsmålet angivet i de to kredse ovenfor om fornyet gennemgang af de brevstemmer, som ved gennemgangen inden valgdagen ikke blev taget i betragtning, skal Økonomi- og Indenrigsministeriet bemærke, at der ikke i valglovene stilles krav om en sådan fornyet gennemgang, idet der ved valgstyrernes lovpligtige gennemgang af brevstemmer en til to dage forud for valgdagen er gjort op med dette spørgsmål, jf. folketingsvalglovens § 65, som der henvises til i Europa-Parlamentsvalglovens § 26, stk. 1 og 6.

Valgbogen for Vestjyllands Storkreds, 7. kreds, Ikast, indeholder på side 5 en bemærkning om, at en vælger ønskede at afgive stemme efter folketingsvalglovens § 49, stk. 2, 3. pkt., om personlig bistand alene af en én personlig hjælper. Vælgeren oplyste, at han er ordblind. Vælgeren får oplyst, at ordblindhed ikke er en konstaterbar funktionsnedsættelse. Vælgeren får oplyst, at han kan få personlig bistand af én myndighedsperson og én personlig hjælper eller af to myndighedspersoner. Vælgeren forlod afstemningsstedet i vrede. En vælger mødte op og ville have lov til at stemme på sin søns valgkort. Vælgeren afvistes af to grunde: Han kan ikke benytte en andens valgkort, og han er selv statsborger i Storbritannien og har ikke søgt om optagelse på valglisten.

Hvad angår episoden med den ordblinde vælger skal Økonomi- og Indenrigsministeriet bemærke, at alene personer med umiddelbart konstaterbar eller dokumentarbar fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse kan stemme alene med bistand fra en personligt udpeget hjælper og uden en eller flere valgstyrere eller tilforordnede vælgeres medvirken, jf. folketingsvalglovens § 49, stk. 2, 3. pkt. Med udtrykket "konstaterbar ... fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse" sigtes til vælgere med en funktionsnedsættelse, der umiddelbart kan ses eller konstateres, f.eks. i form af et eller flere brækkede lemmer m.v., brug af kørestol eller krykkestokke eller brug af mobilitystok eller førerhund o. lign., jf. FT 2016-17, L 9, betænkningen. Om en ordblind har ret til at stemme alene med bistand fra en personligt udpeget hjælper, beror således på en konkret vurdering fra valgstyrerne eller de tilforordnede vælgeres side.

Valgbogen for Vestjyllands Storkreds, 10. kreds, Holstebro, indeholder på side 4 en bemærkning om, at brandalarmen i et valglokale gik i gang ca. kl. 11.00. Der skulle tilkaldes elektriker og hentes stige fra Holstebro Kaserne, så der gik en god time, inden

alarmen blev afbrudt. Der blev i denne periode ikke observeret nogen vælgere, som forlod valgstedet uden at stemme. En vælger henvendte sig med valgkort og fuldmagt fra sin kone med henblik på at stemme på hendes vegne. Vælgeren blev afvist og fik valgkortet med retur. En vælger henvendte sig med sin kones valgkort for at stemme, men vælgeren var registreret til at have stemt tidligere på dagen. Vælgeren var af den opfattelse, at det var hans ægtefælle, der havde stemt med hans valgkort, men vælgeren blev afvist.

Økonomi- og Indenrigsministeriet bemærker til episoden med en fuldmagt, at valgret udøves ved personligt fremmøde, jf. folketingsvalglovens § 47, 1. pkt. Det er således ikke muligt at give fuldmagt til andre til at stemme.

For så vidt angår episoden med vælgeren, der henvendte sig med sin hustrus valgkort for at stemme, skal Økonomi- og Indenrigsministeriet bemærke, at valglisteføreren, hvis vælgeren er afmærket på valglisten som en vælger, der tidligere har stemt, må undersøge, om vælgerens valgkort er afleveret. Kan det ved nærmere undersøgelse sandsynliggøres, at en vælger ved en fejl har fået adgang til at stemme med en anden vælgers valgkort, kan valgstyrrerformanden, når omstændighederne taler for det, give den pågældende vælger uden valgkort adgang til at stemme alligevel. Det beror således på en konkret vurdering, om en vælger i denne situation skal gives adgang til at stemme alligevel. Se ministeriets vejledning nr. 9341 af 11. april 2019 om afholdelse af Europa-Parlamentsvalg den 26. maj 2019, afsnit 7.2., sidste afsnit.

Valgbogen for Vestjyllands Storkreds, 11. kreds, Ringkøbing, indeholder på side 5 en bemærkning om, at en vælger blev flyttet fra et afstemningssted til et andet. En brevstemme blev ikke taget i betragtning, da den kom for sent frem.

Valgbogen for Nordjyllands Storkreds, 2. kreds, Hjørring, indeholder på side 5 en bemærkning om, at der i et stemmelokale blev fundet en stemmeseddel, som blev lagt i stemmeurnen. På et valgsted manglede én stemmeseddel, og der måtte være udleveret to stemmesedler i stedet for en. På et valgsted var der uoverensstemmelse mellem krydser i valglisten og antal afgivne stemmer. Ved fintælling er den manglende stemmeseddel ikke fundet, hvorfor man konkluderer, at en vælger har taget en stemmeseddel med sig ud af stemmelokalet.

Valgbogen for Nordjyllands Storkreds, 3. kreds, Brønderslev, indeholder på side 5 en bemærkning om, at en valgtilforordnet nedtog opslag inden valgets afslutning. Han blev stoppet. En vælger tog sin stemmeseddel med ud og kom tilbage og stemte. En borger nægtede at hente legitimation i bilen og gik uden at stemme. En borger mødte med valgkort, men var registreret som havende brevstemt. Følgrebrev var underskrevet af borgeren. Ved opkald til borgerservice oplyses, at borgeren ikke har brevstemt til folketingsvalg. På et valgsted blev der klaget over, at der manglede LED-lampe i boksen for svagtseende. Den blev opsat kl. 10.42. På flere valgsteder blev udenlandske borgere afvist, da de ikke var optaget på valglisten og ikke havde ansøgt om det.

Valgbogen for Nordjyllands Storkreds, 4. kreds, Thisted, indeholder på side 4 en bemærkning om, at der var fejl i opslaget med vejledning i stemmeafgivelse. Til venstre, hvor der skulle have været en firkant med kryds i, var der en sort dråbe. Til højre, hvor der skulle have været en sort firkant, var der en sort cirkel. Fejlen blev rettet på alle 26 afstemningssteder inden kl.10.00 på valgdagen. På side 5 i valgbogen er der en bemærkning om, at en vælger, der henvendte sig for at stemme, oplyste, at han var indlagt på Thisted Sygehus. Pågældende har bopæl i Vestervig og var dermed ikke berettiget til at stemme på det pågældende valgsted. Afslaget blev afstemt med Thisted

Kommunes Folkeregister. Vælgeren var meget utilfreds med afgørelsen og påtænker at klage.

Økonomi- og Indenrigsministeriet bemærker, at ministeriet har modtaget en valgklage fra den pågældende vælger, Peter Johanson. Der henvises til ministeriets udtalelse herom.

Valgbogen for Nordjyllands Storkreds, 5. kreds, Himmerland, indeholder på side 5 en bemærkning om, at en borger ikke ville oplyse sin fødselsdato som bevis på identitet og heller ikke fremvise sundhedskort. Borgeren blev afvist.

Valgbogen for Nordjyllands Storkreds, 6. kreds, Mariagerfjord, indeholder på side 5 en bemærkning om, at der formentlig er udleveret en stemmeseddel for meget til to vælgere. En brevstemme blev slettet fra valglisten, da vælgeren ikke havde stemt. Det var en andens underskrift.

3. De ugyldige stemmer

Ved gennemgangen af valgbøgerne er optalt i alt 41.174 ugyldige stemmesedler, heraf 32.516 blanke stemmesedler og 8.658 andre ugyldige stemmesedler.

Ugyldighedsprocenten – ugyldige stemmesedler i procent af i alt afgivne stemmesedler (2.800.029) – blev 1,47. Ved Europa-Parlamentsvalget i 2014 var ugyldighedsprocenten 2,38.

Ugyldighedsprocenten for blanke stemmesedler (32.516) blev 1,16 mod 2,04 ved valget i 2014. Ugyldighedsprocenten for andre ugyldige stemmesedler (8.658) blev 0,31 mod 0,34 ved valget i 2014. Faldet i andelen af ugyldige stemmesedler skyldes altså hovedsageligt et fald i antallet af blanke stemmesedler.

Af de i alt 41.174 ugyldige stemmesedler var 36.115 afgivet på afstemningsstedet (30.485 blanke, 5.630 andre ugyldige), mens 5.059 var ugyldige brevstemmesedler (2.031 blanke, 3.028 andre ugyldige). Målt i forhold til antal gyldige stemmesedler afgivet på afstemningsstedet (2.565.504) var ugyldighedsprocenten for stemmesedler afgivet på afstemningsstedet 1,41. Målt i forhold til antal brevstemmer taget i betragtning (234.525) var ugyldighedsprocenten for brevstemmesedler 2,16.

4. Brevstemmer, der ikke er taget i betragtning

Ved gennemgangen af valgbøgerne er optalt i alt 1.981 rettidigt modtagne brevstemmer, der ikke er taget i betragtning. Ved Europa-Parlamentsvalget i 2014 udgjorde antallet af ikke i betragtning tagne brevstemmer 1.037. Særligt kan nævnes, at der er en stigning i antallet af brevstemmer, der ikke kom i betragtning som følge af, at afsenderen ikke var opført på valglisten. Dem var der denne gang 578 af mod 438 ved valget i 2014. Der er også flere brevstemmer, der ikke kom i betragtning ved dette valg som følge af, at den foreskrevne fremgangsmåde ikke har været fulgt (udfyldning, attestations, underskrift m.v.), eller at der ikke har været anvendt det brevstemmemateriale, som økonomi- og indenrigsministeren har tilvejebragt (f.eks. sammenblanding af stemmemateriale til folketingsvalg og Europa-Parlamentsvalg), dvs. typisk fejl, der ikke kan tilskrives den pågældende vælger, men må tilskrives stemmemodtageren. Antallet er steget fra 447 i 2014 til 712 i 2019 for så vidt angår manglende iagttagelse af den foreskrevne fremgangsmåde, og fra 15 i 2014 til 224 i 2019 for så vidt angår anvendelse af forkert brevstemmemateriale. Derudover er antallet af brevstemmer, der

ikke kom i betragtning, fordi vælgeren havde afgivet mere end én brevstemme, steget fra 97 i 2014 til 377 i 2019.

Brevstemmer, der ikke er taget i betragtning, indgår ikke i opgørelsen af antal afgivne stemmer og dermed heller ikke i opgørelsen af stemmeprocenten.

Ud over de rettidigt modtagne brevstemmer, der ikke blev taget i betragtning, var der ifølge valgbøgerne i alt 38 brevstemmer, der blev modtaget på afstemningsstederne fra afstemningens begyndelse og indtil dens slutning. Disse brevstemmer blev uåbnede henlagt som ikke rettidigt modtagne og kom ikke i betragtning. Ved sidste Europa-Parlamentsvalg var dette tal 5, hvilket var en kraftig reduktion fra 2009, hvor antallet var 96.

5. Sammenblanding af brevstemmer til Europa-Parlamentsvalg og folketingsvalg og øvrige spørgsmål om brevstemmer

5.1. Indledning

Ved Europa-Parlamentsvalget den 26. maj 2019 kunne man brevstemme i kommunerne fra den 14. april til den 23. maj 2019. Fra den 5. maj 2019 kunne man tillige brevstemme på plejehjem, hospitaler, i fængsler m.v.

Ved folketingsvalget den 5. juni 2019 kunne man brevstemme i Danmark (såvel i kommunerne som på plejehjem, hospitaler, i fængsler m.v.) fra den 15. maj til den 1. juni 2019.

Som følge af, at de to valg blev afholdt med 10 dages mellemrum, var der en periode (fra 15.-23. maj 2019), hvor man i Danmark kunne brevstemme til begge valg.

5.2. Brevstemmeafgivning til Europa-Parlamentsvalget og folketingsvalget

Økonomi- og Indenrigsministeriet udsendte den 9. maj 2019 et brev til samtlige kommuner om de særlige forhold, som kommunalbestyrelserne særligt skulle være opmærksomme på som følge af, at perioden for brevstemmeafgivning til de to valg tidsmæssigt vil overlappe hinanden.

Den største praktiske udfordring vedrørte det forhold, at brevstemmematerialet til de to valgtyper er næsten identisk. På konvolutterne til stemmesedler, på stemmesedlerne og på følgebrevene er det anført, hvilket valg dokumentet vedrører, men i udformning og farve ligner de to sæt brevstemmemateriale hinanden meget.

Hertil kommer, at kommunerne i mange tilfælde benytter hvide eller brune standard-yderkuverter, hvorpå der blot er anført ”Stemmeseddel”, dvs. ikke de brune henholdsvis grønne yderkuverter, som er indeholdt i det brevstemmemateriale, som Økonomi- og Indenrigsministeriet har tilvejebragt. Fremgangsmåden er fuldt lovlig, men gør det endnu sværere at se forskel på brevstemmerne.

På den baggrund henstillede Økonomi- og Indenrigsministeriet, at kommunerne af hensyn til den efterfølgende registrering af de indkomne brevstemmer for hvert af de to valg manuelt på disse yderkuverter efter ordet ”Stemmeseddel” påførte ordene ”til folketingsvalg” henholdsvis ”til Europa-Parlamentsvalg”.

Økonomi- og Indenrigsministeriet henstillede endvidere, at kommunerne instruerede stemmemodtagerne herom samt om, at de skulle gøre vælgerne opmærksomme på vigtigheden af at holde brevstemmematerialet til folketingsvalget og brevstemmematerialet til Europa-Parlamentsvalget adskilt, således at hver brevstemmeseddel kommer

i den rigtige kuvert, og hver kuvert kommer med det rigtige følgebrev i den rigtige yderkuvert.

Ministeriet anførte desuden, at det eventuelt kunne være hensigtsmæssigt i perioden fra den 15. maj 2019 til og med den 23. maj 2019, hvor der kunne brevstemmes til begge valg, at lade vælgeren afslutte brevstemmeafgivningen til det ene valg, før brevstemmeafgivningen til det andet valg påbegyndtes.

Ministeriet pegede endelig på vigtigheden af, at fortegnelsen over de opstillingsberettigede partier til folketingsvalget kun blev benyttet ved brevstemmeafgivning til dette valg, og at fortegnelsen over de partier, der opstillede til Europa-Parlamentsvalget, kun blev benyttet ved brevstemmeafgivning til dette valg, således at vælgerne ikke risikerede at stemme på partier, der ikke stillede op til det pågældende valg. Det samme gjorde sig gældende for fortegnelserne over de kandidater, der opstillede til valgene.

5.3. Gennemgang og bedømmelse af brevstemmer til Europa-Parlamentsvalg og folketingsvalg

Økonomi- og Indenrigsministeriet udsendte den 21. maj 2019 til alle kommuner en meddelelse om bl.a. gennemgang og bedømmelse af brevstemmer.

Ministeriet beskrev i brevet, hvordan valgstyrrerne skulle håndtere brevstemmer, hvor der var sket sammenblanding af brevstemmemateriale til de to valgtyper, når det forud for valgdagen skulle afgøres, om brevstemmerne kunne tages i betragtning. Ved denne gennemgang ses der på, om der er anvendt det rette materiale og den rette fremgangsmåde ved afgivelsen af brevstemmen.

Derudover beskrev ministeriet i brevet, hvordan valgbestyrelsen skulle bedømme brevstemmer, hvis det efter valgets afslutning ved åbning af kuverten med stemmesedlen viste sig, at stemmesedlen ikke vedrørte det aktuelle valg.

Formålet med brevet var at sikre, at der blev foretaget ensartede bedømmelser af de fejl, som måtte være opstået trods kommunernes bestræbelser på at undgå fejl ved brevstemmeafgivningen.

Økonomi- og Indenrigsministeriet modtog relativt få henvendelser fra kommunerne om håndtering af brevstemmer som følge af fejl ved sammenblanding af brevstemmematerialet ved gennemgangen af, om de modtagne brevstemmer kunne tages i betragtning, og om gyldigheden af de brevstemmer, der var taget i betragtning.

Det bemærkes, at der som anført ovenfor i afsnit 4 ved dette valg sammenlignet med Europa-Parlamentsvalget i 2014 er sket en stor stigning i antallet af brevstemmer, der ikke blev taget i betragtning – både for brevstemmer som helhed (fra 1.037 i 2014 til 1.981 i 2019), og når der ses isoleret på brevstemmer, der ikke kom i betragtning som følge af, at den foreskrevne fremgangsmåde ikke har været fulgt (fra 447 i 2014 til 712 i 2019), eller at der ikke har været anvendt det rette brevstemmemateriale (fra 15 i 2014 til 224 i 2019).

Antallet af ugyldige stemmer, herunder ugyldige brevstemmer, er som anført ovenfor i afsnit 3 faldet ved dette valg sammenlignet med Europa-Parlamentsvalget i 2014. Når der alene ses på ”andre ugyldige stemmer”, dvs. ugyldige stemmer fraregnet de blanke stemmer, var der imidlertid tale om en stigning målt i absolutte tal (fra 7.929 i 2014 til 8.658 i 2019 for alle stemmer og fra 1.892 i 2014 til 3.028 i 2019 for brevstemmer).

Ugyldighedsprocenten (fraregnet de blanke stemmer) var dog faldet både samlet set (fra 0,34 i 2014 til 0,31 i 2019) og for brevstemmer (fra 1,39 i 2014 til 1,29 i 2019).

Det bemærkes, at tallene for brevstemmer omfatter såvel brevstemmer afgivet i kommunerne som brevstemmer afgivet på sygehuse, i fængsler, i udlandet m.v.

5.4. Udformning af brevstemmemateriale

Økonomi- og Indenrigsministeriet lagerfører en større mængde brevstemmemateriale til folketingsvalg, således at der til enhver tid er materiale tilgængeligt til brug ved udskrivelse af folketingsvalg. På samme måde skal kommunerne altid ligge inde med brevstemmemateriale til folketingsvalg, således at der (afhængig af tidspunktet for valgudskrivelsen) kan afgives brevstemmer i kommunerne umiddelbart efter valgudskrivelsen.

På samme måde lagerfører ministeriet brevstemmemateriale til de øvrige valgtyper, således at de relevante myndigheder kan forsyne sig med den nødvendige mængde brevstemmemateriale i passende tid inden afholdelse af andre typer valg og folkeafstemninger.

Økonomi- og Indenrigsministeriet vil i forbindelse med fremtidig fremstilling af brevstemmemateriale inddrage hensynet til at undgå forveksling af brevstemmemateriale til forskellige valgtyper i forbindelse med ministeriets overvejelser om udformningen af brevstemmematerialet.

5.5. Tvilstilfælde vedrørende en vælgers afgivelse af brevstemme

Som det fremgår overfor af afsnit 2.5.4. om bemærkningerne i valgbøgerne, har der flere steder været situationer, hvor der er opstået tvivl om vælgerens afgivelse af brevstemme.

Økonomi- og Indenrigsministeriet bemærker, at en vælger, der har brevstemt, ifølge folketingsvalglovens § 67 ikke kan stemme på valgdagen. Hvis det sker, at en vælger, der har brevstemt, ved en fejl får udleveret en stemmeseddel og afgiver stemme, er det efter ministeriets opfattelse nødvendigt at tage brevstemmen fra i en sådan situation, således at det sikres, at vælgeren – hvis stemmeseddel er lagt i stemmekassen, hvorfra den ikke kan tages op – ikke afgiver to stemmer. Der skal i givet fald gøres en bemærkning herom i valgbogen.

For det tilfælde, at en vælger på valgdagen møder op for at stemme og bestemt nægter at have brevstemt, uanset at der i vælgerens navn er afgivet en brevstemme, der er taget i betragtning, vil det efter Økonomi- og Indenrigsministeriets opfattelse ikke være i strid med valglovgivningen, hvis valgstyrrerne ud fra en konkret vurdering om, at der kan være begået en administrativ fejl eller lignende, lader vælgeren stemme på valgdagen. Dette vil især gøre sig gældende i de tilfælde, hvor det umiddelbart fremgår, at underskriften på følgebrevet ikke tilhører vælgeren, samt i de tilfælde, hvor der kan være tvivl om, at underskriften tilhører vælgeren. Det kan desuden være relevant i den situation, hvor der afholdes to valgbehandlinger tæt på hinanden, og der dermed er en risiko for sammenblanding af brevstemmer ved de to valg.

Hvis valgstyrrerne lader vælgeren stemme på valgdagen, skal brevstemmen fjernes, og der skal gøres en bemærkning herom i valgbogen.

6. Optagelse af herboende EU-borgere på valglisten til Europa-Parlamentsvalg i Danmark

Økonomi- og Indenrigsministeriet modtog på valgdagen den 26. maj 2019 mange henvendelser pr. e-mail og telefon fra både herboende EU-borgere, der var utilfredse med at være blevet afvist fra valgsteder som følge af, at de ikke var på valglisten, og fra kommuner, som var i tvivl om, hvordan sådanne situationer skulle håndteres på valgstederne. De pågældende EU-borgere var uforstående overfor, at de ikke var optaget på valglisten, idet en række af dem mente, at de havde stemt til Europa-Parlamentsvalget i Danmark i 2014.

6.1. Retsgrundlaget for optagelse på valgliste af herboende EU-borgere

Økonomi- og Indenrigsministeriet kan oplyse følgende om proceduren for optagelse på valglisten af EU-borgere bosat i Danmark:

Følgende fremgår af § 3, stk. 1, nr. 3, § 4, § 14 a, stk. 1, 1. pkt., § 14 a, stk. 2, § 14 a, stk. 4, 1. pkt., og § 15, stk. 1, 1. pkt., i Europa-Parlamentsvalgloven (lovbekendtgørelse nr. 140 af 7. februar 2019):

”§ 3. Valgret til Europa-Parlamentet har enhver, der på valgdagen

[...]

3) er statsborger i en af de øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union, har opnået alderen for valgret til Folketinget og har fast bopæl i Danmark eller er registreret i Udenrigsministeriets protokol, jf. dog stk. 3 og 4, [...]

§ 4. Ingen kan udøve valgret uden at være optaget på valglisten.

§ 14 a. Personer, der har valgret efter § 3, stk. 1, nr. 3, jf. dog § 3, stk. 3 og 4, optages efter anmodning, jf. dog stk. 2, på valglisten i den kommune, hvor de er bopælsregistreret i Det Centrale Personregister (CPR). [...]

Stk. 2. Personer, der har valgret efter § 3, stk. 1, nr. 3, jf. dog § 3, stk. 3 og 4, optages på valglisten efter tilsvarende regler som dem, der gælder for personer, der har valgret efter § 3, stk. 1, nr. 1, og som er bopælsregistreret i Det Centrale Personregister (CPR), såfremt de pågældende

1) var optaget på valglisten i Danmark til det sidst afholdte valg til Europa-Parlamentet,

2) siden da uafbrudt har haft fast bopæl i Danmark eller siden da uafbrudt har været registreret i Udenrigsministeriets protokol og

3) ikke har anmodet om at blive slettet af valglisten.

[...]

Stk. 4. Økonomi- og indenrigsministeren fastsætter nærmere regler om optagelse på valglisten af personer, der har valgret efter § 3, stk. 1, nr. 3, jf. dog § 3, stk. 3 og 4, samt om afgivelse af meddelelse efter stk. 3. [...]

§ 15. Kommunalbestyrelsen udsender forud for afstemningen valgkort til de vælgere, der er optaget på valglisten og registreret i Det Centrale Personregister (CPR) med bopæl eller fast opholdssted i kommunen eller registreret i Udenrigsministeriets protokol. [...]

Følgende fremgår af § 1, stk. 1, § 15, § 20, stk. 1 og 2, og § 21, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 127 af 1. februar 2019 om optagelse på valglisten til Europa-Parlamentsvalg i Danmark

af statsborgere i en af de øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union, der er bopælsregistreret i CPR, der er udstedt med hjemmel i § 14 a, stk. 4, 1. pkt., i Europa-Parlamentsvalgloven:

”§ 1. Statsborgere i en af de øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union, der har valget til Europa-Parlamentsvalg i Danmark efter lovens § 3, stk. 1, nr. 3, og som ikke optages automatisk på valglisten i medfør af lovens § 14 a, stk. 2, optages efter ansøgning på valglisten til det førstkommende valg til Europa-Parlamentet, hvis

- 1) de senest 5 uger før valgdagen opfylder valgretsbetingelserne efter lovens § 3, stk. 1, nr. 3, bortset fra aldersbetingelsen,
- 2) de indgiver ansøgning om optagelse på valglisten efter reglerne i §§ 2-8, og
- 3) afgørelse om optagelse på valglisten er truffet senest 15.-dagen før valgdagen.

§ 15. Kommunalbestyrelsen skal indberette afgørelser om optagelse på valglisten af personer, der har valget efter lovens § 3, stk. 1, nr. 3, til CPR i overensstemmelse med de nærmere fastsatte regler herfor.

§ 20. Forud for hvert valg til Europa-Parlamentet sender Økonomi- og Indenrigsministeriet 3 måneder før valgdagen eller snarest muligt derefter underretning, jf. stk. 2, til statsborgere i en af de øvrige medlemsstater i Den Europæiske Union, som

- 1) 3 måneder før valgdagen er registreret i CPR med bopæl eller fast opholdssted i en kommune i Danmark,
- 2) vil være fyldt 18 år senest på valgdagen,
- 3) ikke opfylder betingelserne for at blive optaget automatisk på valglisten i medfør af lovens § 14 a, stk. 2, og
- 4) ikke efter ansøgning efter det seneste valg til Europa-Parlamentet er blevet optaget på valglisten.

Stk. 2. Underretningen oplyser om de betingelser og bestemmelser, der gælder for udøvelse af retten til at stemme og opstille til valg i Danmark, samt henviser til nærmere information på Økonomi- og Indenrigsministeriets valghjemmeside, hvor også det relevante ansøgningsskema, jf. § 6, stk. 1, samt en vejledning hertil vil være til rådighed i forskellige sprogversioner. Underretningen indeholder endvidere relevant kontaktinformation til Økonomi- og Indenrigsministeriet.

§ 21. Økonomi- og Indenrigsministeriet sender til de personer, der 3 måneder før valgdagen opfylder betingelserne for at blive optaget på valglisten i medfør af lovens § 14 a, stk. 2, eller som efter ansøgning efter det seneste valg til Europa-Parlamentet er blevet optaget på valglisten, underretning om, at de automatisk vil blive optaget på valglisten i Danmark, medmindre de anmoder om at blive slettet af valglisten, jf. § 19, stk. 2. Derudover henviser underretningen til ministeriets valghjemmeside for nærmere oplysning om betingelserne for at opstille til valg i Danmark. Underretningen indeholder endvidere relevant kontaktinformation til Økonomi- og Indenrigsministeriet. Underretning sendes til de pågældende personer 3 måneder før valgdagen eller snarest muligt derefter.”

6.2. Underretning fra Økonomi- og Indenrigsministeriet til de herboende EU-borgere

I overensstemmelse med den nævnte bekendtgørelses § 20, stk. 1, udsendte Økonomi- og Indenrigsministeriet i slutningen af februar 2019 underretning til den i bekendtgørelsens § 20, stk. 1, nævnte personkreds (herboende EU-borgere, der ikke var registreret i CPR med valgret til Europa-Parlamentsvalget i 2014, og som derfor ikke automatisk blev optaget på valglisten til Europa-Parlamentsvalget i 2019).

I overensstemmelse med den nævnte bekendtgørelses § 20, stk. 2, oplyste Økonomi- og Indenrigsministeriet i underretningen de pågældende om, hvor de kunne hente et ansøgningsskema til brug for ansøgning om optagelse på valglisten. Desuden blev der i underretningen oplyst om fristen for indgivelse af ansøgning. Underretningen var udformet på dansk og engelsk og indeholdt derudover korte henvisninger på fransk, tysk og polsk. Underretningen blev sendt individuelt til de nævnte EU-borgeres e-Boks eller – hvis de pågældende var fritaget for Digital Post – pr. almindeligt brev.

Dette brev blev sendt til ca. 183.000 EU-borgere, som pr. den 26. februar 2019 havde bopæl i Danmark (og var bopælsregistreret i CPR), og som ikke allerede var optaget på valglisten.

Herboende EU-borgere, der 3 måneder før valgdagen var optaget på valglisten til Europa-Parlamentsvalg i Danmark, f.eks. fordi de ved et tidligere Europa-Parlamentsvalg efter anmodning var blevet optaget på valglisten på baggrund af registreringen i CPR, og registreringen i CPR ikke efterfølgende var blevet slettet, modtog en anden underretning fra Økonomi- og Indenrigsministeriet om, at de automatisk ville blive optaget på valglisten til Europa-Parlamentsvalget i Danmark den 26. maj 2019, medmindre de anmodede om sletning, jf. § 21 i den nævnte bekendtgørelse.

Dette brev blev sendt til de ca. 13.000 EU-borgere, som pr. den 26. februar 2019 allerede var optaget på valglisten.

Økonomi- og Indenrigsministeriet sendte således forskellige underretninger afhængig af, om den herboende EU-borger allerede var optaget på valglisten og derfor automatisk blev optaget på valglisten ved det aktuelle valg, eller om den herboende EU-borger først skulle søge om optagelse på valglisten. De to typer underretninger vedlægges som bilag 2 og 3.

PostNord Strålfors A/S (herefter Strålfors) har på vegne af Økonomi- og Indenrigsministeriet stået for forsendelsen af de ovennævnte underretninger om valgret og valgbarhed til de næsten 200.000 herboende EU-borgere i slutningen af februar 2019.

Ca. 187.000 breve blev sendt via e-Boks (Offentlig Digital Post), mens ca. 9.000 blev sendt som almindelige breve.

I alt 223 breve kunne ikke afsendes som følge af, at modtageren ikke var tilmeldt digital post. Disse breve var alle til personer registreret uden adresse i CPR, og til hvem man derfor ikke i stedet kunne sende fysiske breve.

E-Boks har over for Strålfors oplyst, at alle ca. 187.000 afsendte digitale breve er blevet afleveret til modtagerens e-Boks.

Økonomi- og Indenrigsministeriet har modtaget 318 fysiske breve retur fra Post Nord med oplysning om, at adressaten er ubekendt på adressen.

6.3. Økonomi- og Indenrigsministeriets undersøgelse af konkrete henvendelser

Økonomi- og Indenrigsministeriet modtog som nævnt på valgdagen den 26. maj 2019 mange henvendelser pr. e-mail og telefon fra både herboende EU-borgere, der var utilfredse med at være blevet afvist fra valgsteder som følge af, at de ikke var på valglisten, og fra kommuner, som var i tvivl om, hvordan sådanne situationer skulle håndteres på valgstederne.

På baggrund af de henvendelser, Økonomi- og Indenrigsministeriet modtog på valgdagen, undersøgte ministeriet, om de pågældende personer i CPR var registreret med oplysninger om valgret.

Økonomi- og Indenrigsministeriet undersøgte ved opslag i CPR, om der aktuelt var registreret oplysninger om valgret for den pågældende EU-borger. Ministeriet undersøgte desuden, om der i hændeskataloget i CPR var oplysninger om tidligere registreringer om valgret. Hændeskataloget går tilbage til marts 2001 og indeholder bl.a. oplysninger om indberetning og sletning af valgretsoplysninger.

Når en herboende EU-borger efter anmodning optages på valglisten i Danmark af den pågældendes bopælskommune, skal dette registreres i CPR. Denne registrering vil – hvis den stadig er gældende – i CPR fremgå under ”valgretsoplysninger”, som er en selvstændig fane, hvor den aktuelle persons eventuelle valgretsoplysninger vil fremgå.

Hvis der er sket en manuel sletning af den pågældendes valgret efter anmodning fra den pågældende, vil denne sletning fremgå af CPR's hændeskatalog.

Sletning af valgretsoplysninger kan også ske som følge af CPR's maskinelle regelsæt. Således slettes valgretsoplysninger om en herboende EU-borger – i overensstemmelse med reglerne i Europa-Parlamentsvalgloven og den nævnte bekendtgørelse om optagelse af herboende EU-borgere på valglisten – automatisk, hvis den pågældende f.eks. udrejser af Danmark. I disse tilfælde vil den sletning af valgretsoplysningen, som er en refleks af andre forhold, ikke fremgå som en selvstændig hændelse, men vil fremgå som en afledt ændring.

De undersøgelser, som Økonomi- og Indenrigsministeriet foretog på valgdagen og i de følgende dage som følge af henvendelser fra EU-borgere, som mod deres forventning ikke var på valglisten, viste ikke i nogen tilfælde, at den pågældende burde have været optaget på valglisten, eller at den pågældende kunne have været på valglisten til Europa-Parlamentsvalget i 2014 på grundlag af CPR's valgudtræk.

Økonomi- og Indenrigsministeriet undersøgte i en række tilfælde tillige, om de pågældende personers CPR-numre indgik i det udtræk fra CPR, som dannede grundlag for ministeriets udsendelse af digitale breve i slutningen af februar 2019, dvs. om ministeriet havde skrevet til de pågældende personer, og i givet fald, hvilket af de to breve fra ministeriet der var sendt til de pågældende. I alle tilfælde viste undersøgelsen, at de pågældende personer havde modtaget det brev fra ministeriet, som vedrørte herboende EU-borgere, der ikke allerede var på valglisten.

Økonomi- og Indenrigsministeriet har endvidere i forbindelse med en efterfølgende undersøgelse af mulige fejl ved udsendelsen af underretninger fra e-Boks A/S fået oplyst, at et antal af de herboende EU-borgere, som henvendte sig til ministeriet, aktuelt har den omhandlede underretning i deres e-Boks. Hvis nogle af modtagerne af underretningen aktuelt ikke har denne i deres e-Boks, kan dette ifølge e-Boks A/S skyldes, at de pågældende har slettet underretningen.

6.4. De EU-retlige regler

Flere personer har over for Økonomi- og Indenrigsministeriet udtrykt undren over den tilsyneladende forskelsbehandling af herboende EU-borgere, der ligger i, at EU-borgerne skal søge om optagelse på valglisten til Europa-Parlamentsvalg, mens personer med dansk indfødsret (og bopæl i Danmark) automatisk optages på valglisten. Begge persongrupper optages desuden automatisk på valglisten til kommunale og regionale valg i Danmark.

Økonomi- og Indenrigsministeriet kan oplyse, at herboende EU-borgere, der var optaget på valglisten i Danmark til det sidst afholdte valg til Europa-Parlamentet, som siden da uafbrudt har haft fast bopæl i Danmark, og som ikke har anmodet om at blive slettet af valglisten, automatisk optages på valglisten til Europa-Parlamentet, jf. Europa-Parlamentsvalglovens § 14 a, stk. 2. Den gruppe af EU-borgere, der kun efter anmodning optages på valglisten til Europa-Parlamentsvalget i Danmark, omfatter EU-borgere, der ikke var optaget på valglisten til Europa-Parlamentsvalget 25. maj 2014, som siden da har været registreret som udrejst til udlandet og siden på ny indrejst, eller som siden da har anmodet om at blive slettet af valglisten.

Økonomi- og Indenrigsministeriet kan endvidere oplyse, at de særlige regler om ansøgning om optagelse på valglisten for så vidt angår Europa-Parlamentsvalg skyldes det forhold, at EU-borgere, der bor i en anden medlemsstat end der, hvor de er statsborgere, selv kan vælge, om de vil stemme til Europa-Parlamentsvalget i deres hjemland eller deres bopælsland. Formålet med reglerne er at forhindre, at EU-borgere afgiver mere end én stemme. Reglerne er fælles EU-regler, som følger af artikel 4, 8 og 9 i Rådets direktiv 93/109/EF af 6. december 1993 om fastsættelse af de nærmere regler for valgret og valgbarhed ved valg til Europa-Parlamentet for unionsborgere, der har bopæl i en medlemsstat, hvor de ikke er statsborgere, som ændret ved Rådets direktiv 2013/1/EU af 20. december 2012 om ændring af direktiv 93/109/EF for så vidt angår nærmere regler for valgbarhed ved valg til Europa-Parlamentet for unionsborgere, der har bopæl i en medlemsstat, hvor de ikke er statsborgere.

Økonomi- og Indenrigsministeriet udveksler inden valget i henhold til artikel 13 i det nævnte direktiv oplysninger med de relevante myndigheder i vedkommende medlemsstat om, hvilke af medlemsstatens borgere der er optaget på valglisten til Europa-Parlamentsvalget i Danmark, således at de pågældende medlemsstater kan træffe de nødvendige foranstaltninger til at hindre, at dets statsborgere afgiver stemme to gange.

Den gældende procedure i Danmark – herunder den tilsyneladende forskelsbehandling af EU-borgere – følger således af EU-retten.

6.5. Sammenfatning om Økonomi- og Indenrigsministeriets undersøgelser

I ingen af de tilfælde, som Økonomi- og Indenrigsministeriet undersøgte, var der oplysninger i CPR-registret, som kunne sandsynliggøre, at de pågældende personer havde været på valglisten i Danmark til Europa-Parlamentsvalget i 2014. Ministeriets undersøgelser viste desuden, at de pågældende personer havde modtaget underretning fra ministeriet om, at de skulle søge optagelse på valglisten i Danmark, hvis de ønskede at stemme ved Europa-Parlamentsvalget i Danmark.

Økonomi- og Indenrigsministeriet har således ikke kunnet konstatere fejl i nogen af de tilfælde, ministeriet har undersøgt.

Når en række herboende EU-borgere kan være af den opfattelse, at de tidligere har stemt til Europa-Parlamentsvalg i Danmark og derfor ikke skulle behøve at søge om

optagelse på valglisten på ny, kan det efter Økonomi- og Indenrigsministeriets opfattelse skyldes flere ting:

Der kan være tale om, at vælgeren forveksler Europa-Parlamentsvalg og kommunal- og regionalvalg. Ved kommunal- og regionalvalg optages alle herboende EU-borgere som nævnt automatisk på valglisten. Der kan derfor være tale om, at de pågældende har stemt til kommunal- og regionalvalget i 2017.

Der kan også være tale om, at de pågældende har brevstemt til Europa-Parlamentsvalget i 2014. Ved brevstemmeafgivning skal vælgeren legitimere sig, men det er ikke en betingelse, at vælgeren allerede på det tidspunkt, hvor vedkommende brevstemmer, er optaget på valglisten. Undersøgelsen af, om en vælger, der har brevstemt, er optaget på valglisten, sker således først 1-2 dage før valgdagen. Hvis det viser sig, at en person, der har brevstemt, ikke er optaget på valglisten, tages den pågældende brevstemme ikke i betragtning, jf. folketingsvalglovens § 65, stk. 2, nr. 1, som Europa-Parlamentsvalglovens § 26, stk. 1 og 6, henviser til.

Økonomi- og Indenrigsministeriet har ikke grundlag for at udtale sig om, i hvilken udstrækning de ovennævnte mulige forklaringer er tilfældet i de enkelte sager.

7. Underretning af valgbestyrelserne

Alle valgbestyrelser får tilsendt et eksemplar af denne redegørelse tillige med oplysning om, at Betænkning og indstilling fra Udvalget til Valgs Prøvelse kan ses på Folketingets hjemmeside, når valget er godkendt.